7. ÉVFOLYAM, 208. SZÁM. ÁRA 12 FILLÉR. 1928 SZEPT. 14. PÉNTEK

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-89

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA . 3·— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . 20 FILLÉR

Háromezer ágyu

éhes szája néz kicsi Magyarország felé és várja a pillanatot, hogy mikor onthatja réztorkából a pokol tüzét. Kicsi Magyarország, árva Magyarország, melynek minden oldalról csak ellenséget, csak gyilkot szóró, halált lehelő ágyut, fegyvert teremtett az Isten. Ötszázezer felfegyverzett ember várja, hogy mikor lépjen a megmaradt, a megcsonkitott haza szivére.

Csupa ádáz gyülölet, merő veszedelem van körös-körül a trianoni határ mentén, mig az agyonbékézett országnak se fegyvere, se katonája. Olyanok vagyunk, mint a bárány a nyitott kapuju oroszlánketrecek között s csupán a véletlen az, ami eddig is megmentette az országot ezektől a szurony hegyre állitott szomszédoktól. Aki még ezek után is gondolkozik a fölött, hogy vajjon mi szükségünk van, illetve volna hadseregre és fegyverre, az igazán a jóakaratu alvók és semmit látók táborának a legegyügyübb gyermeke.

A szomszédban, minden oldalról, minden szabad. Játszanak a tüzzel a puskapor felett, mert az elbizakodott voltuknál csak a könnyelmüségük nagyobb. A szomszéd veszélyezi a mi életünk és javaink biztonságát északon, délen, keleten, de mi nem tehetünk óvintézkedéseket, de mi nem védekezhetünk, mi pusztán és kizárólag a szerencsés, vagy szerencsétlen véletlenre bizhatjuk magunkat. Ez pedig semmi egyéb, mint világpolitikai abszurdum, amin a lehető legrövidebb idő alatt segiteni, illetve változtatni kell. Milliók életéről és vagyonbiztonságáról van szó mit balkáni izü államok, zsebrák-hajlamu trianoni alakulatok veszélyeztetnek napról-napra. Ez ellen egyetlen módszer van csak, ami kijózanithatná ezeket a győzelemtől megkótyagosodott győztes elméket: tessék uj alapokra fektetni a békét, tessék uj egyezményeket alkotni de ugy, hogy azoknak az egyezményeknek meg legyen a garanciájuk is arra, hogy mint egyezmények kölcsönösen be is tartatnak.

A háromezer ágyu és ötszázezer szuronyos katona a trianoni határok körül feltétlenül követeli, miszerint a határokon innen is tisztes számban legyen ellensulyozó ereje a határon tuli gőgnek. Mig ez igy nem lesz, addig minden béke, békés szándék hiábavaló, — mert a nagyszáju csahosoknak az ellenfegyver a legjobb elhallgattatójuk.

Kállay Tibor kilépését már több kilépés nem követi

Bessenyey Zenó maga cáfolta meg a kilépéséről elterjedt h reket és ő üdvözölte az uj pénzügyminisztert

Wekerle pénzügym niszter és Bud közgazdasági miniszter nyilatkozatai a tegnap esti pártvacsorán

Budapest, szept. 13. Az egységespárt Budapesten idéző tagjai csütörtökön este, a Margit szigeti Spolarits vendéglő külön helyiségében népes összejövetelt tartottak. Ott voltak többek között Szcitovszky belügyminiszter, Kálnoki Bedő Sándor, Erődi Harrach Tihamér, Erődi Harrach Béla, Szabó Sándor, Farkas Elemér, Schandl Károly, Rubinek István, Lukács György, Temesváry Imre, Plathy György, Désy Géza Temple Rezső képviselők, Szudy Elemér sajtófőnök és sokan mások, a párt tagjai közül. A vacsora alatt élénk eszmecsere indult meg a képviselők közt az aktuális politikai helyzetről. — Általában megállapitották, hogy az egyes baloldali lapoknak *a párt illetőleg a kormányválságról szóló hirei nem felelnek meg a valóságnak. Feltünést keltett, hogy a vacsorán megjelent Bessenyei Zénó is, akinek kilépéséről már biztos hireket kolportáltak a lapok. Bessenyei Zénó a hirlapirók előtt a leghatározottabban megcáfolta azt, hogy szándéka lett volna az egységes pártból való kilépés. Általános volt a vacsorán az a véleményu, miszerint Kállay Tibor kilépését már több kilépés nem követi.*

Valamivel a vacsora megkezdése után érkezett meg *Bud* János közgazdasági miniszter, Szalóky államtitkárral s *Wekerle* Sándor dr. pénzügyminiszterrel, akit a vacsora résztvevői éljenzéssel fogadtak. Ez volt ugyanis az első eset, hogy az uj pénzügyminiszter megjelent a párt tagjai közt.

Elsőnek *Bessenyei Zenó* üdvözölte szeretettelies szavakkal az uj pénzügyminisztert.

Nagy tapssal fogadták *Wekerle* Sándornak a beszédét, amikor az üdvözlésre válaszolt.

— Nagyon örülök ennek az előlegezett bizalomnak, — mondotta Wekerle, — amely most megnyilvánult és működésem oda fog irányulni, hogy *mint pénzügyminiszter, ennek a bizalomnak eleget tegyek a legteljesebb mértékben. Élni fogok az előlegezett bizalommal, ez azonban nem jelenti azt, hogy mint pénzügyminiszter sok előleget is fogok adni.* (Percekig tartó tapssal fogadták a pénzügyminiszter rövid válaszát.)

Majd *Bud* János az uj közgazdasági miniszter szólalt fel és a többek között ezeket mondta:

— Amikor uj munkaköröm vállaltam, — mondta, — bizonyos fájdalommal bucsuzom régi munkakörömtől, de megvan a megnyugvásom, hogy oly munkakörbe kerülök, ahol nem kell sokat beszélni, tenni azonban tudok és fogok is. Annak a munkának az eredménye, amelyet elértünk, a nemzeti akaratnak és elhatározásnak, valamint az áldozatkészségnek az eredménye. Az az optimizmus, amely müködésemben megnyilvánul, igazolást nyer abban, hogy ez a nemzet élni fog, fejlődni fog, csak mindannyian összefogjunk és erősitsük továbbra is nemzetünket. — Soha párt tárgyilagosabban nem viselkedett miniszterével szemben, mint az egységespárt. Voltak nézeteltérések az alatt az idő alatt, a mig pénzügyminiszter voltam, de e nézeteltéréseket tárgyilagosan lehetett tisztázni és ez a párt a nemzeti történelem lapjaira irta a nevét azzal a munkájával, amelylyel segitett leküzdeni a legnehezebb akadályokat és lehetővé tette hazánk talpraállitását és talpraállását. A munkában első sorban gr. Bethlen miniszterelnök támogatott (a képviselők zajosan éljenezték s tapsolták a miniszterelnököt).

— *Munkámban nagy könnyebbségemre szolgált az, hogy Bethlen István gróf megszabta mily irányban kell haladnunk, ő megmutatta az utat és igy eredményeket értünk el, amit ő általa tudtunk elérni.* — Nem feledkezhetem meg munkatársaimról, *Szabóky* Alajos régi barátomról sem, akinél önzetlenebbül és nagyobb munkaszeretettel sohasem végezte munkáját ugyszólván senki. Másik főmunkatársam *Vargha* Imre államtitkár, odaadással és nagy munkakészséggel végezte fáradhatatlanul munkáját; de ki kell emelnem az egész tisztviselői kart, amely fáradhatatlanul állotta meg helyét a legnehezebb munkában. Azt mondják, hogy theoritikus vagyok. Soha nagyobb gyakorlati munkát nem végeztem, mint amikor pénzügyminiszter voltam, hiszen csak egy példát hozok fel, *az agrárhitel kérdését, amelyet igazán nem theoritikus, hanem gyakorlati téren oldottam meg.* Most amikor uj helyre kerültem és uj munkakörben kivánok dolgozni, azt hiszem, a gazdasági érdekeltekkel összefogva és bizva a párt támogatásában, remélem, hogy ezt az országot egy nagy lépéssel vihetjük előbbre. Azok, a kik türelmetlenek és elégedetlenek, elfelejtik azt, hogy *milyen viszonyok között volt az ország. Isten csodája, hogy ide tudtunk jutni és ily eredményeket tudtunk elérni. Várjanak egy kicsit a türelmetlen kedők. Nem ma vagy holnap lehet végleges reorganizációt teremteni.* Munkánk, amely megindult és a mely folytatódik, erdeményt fog elérni. Munkánkba amely az ország minden lakossának jólétet és boldogulását célozza, mindenkinek össze kell fogni. (Zajos éljenzéssel és tapssal fogadott beszéd után a vacsora résztvevői még sokáig maradtak együtt.)

AZ EGYSÉGES PÁRT ELNÖKE KÁLLAY KILÉPÉSÉRŐL.

Almássy László, az egységespárt elnöke kijelentette, hogy a kormány az egységespártot tájékoztatni fogja legutóbbi intézkedéséről. A párt akkor lesz abban a helyzetben, hogy a kérdés felett döntsön, amikor a kormány idevonatkozó indokati feitárja, ami igen rövid idő alatt bekövetkezik s igy az alkotmányosságnak semmiféle sérelme nincsen. Arra kérte Kállay Tibort, hogy hallgassa meg az elnöki tanácsban, illetőleg a pártértekezleten a kormány előterjesztését és addig tartsa függőben elhatározását. Igen kevés időről volt szó és őszintén sajnálja, hogy Kállay ezt a javaslatot nem fogadta el.

Kállay megüresedett kerületében a jelölésre vonatkozóan az egységespárt még nem határozott.

Platthy György, az egységespárt alelnöke kijelentette, hogy ami Gömbös belépését illeti, abban gr. Bethlen konszolidációs politikájának győzelmét látja. Az egységespárt értekezletét egyébként előreláthatólag a jövő hét végén már megtartja. A pártértekezlet napját Bethlen István gróf miniszterelnök fogja megállapitani. Az egységespárt több képviselőtagja szeptember 17-én Balatonfüreden értekezletet tart, amelyen a közigazgatás reformjával foglalkozik. Az értekezleten Szcitovszky Béla belügyminiszter is résztvett.

KÁLLAY MINT PÁRTONKIVÜLI LÉP FEL RÉGI KERÜLETÉBEN

Budapest, szept. 13. Kállay Tibor szombaton Nagykanizsára utazik és választói előtt szóval is megokolja lemondását. *Az uj választáson mint pártonkivüli lép fel.* Még nincs döntés arról, hogy a kormánypárt állit-e ellenjelöltet, de egyesek tudni vélik, hogy Kállayval szemben Wekerle pénzügyminiszter lép fel.

ERNST SÁNDOR — GÖMBÖSRŐL

Ernst Sándor a Keresztény Gazdasági Párt vezetője kijelentette, hogy Gömbös Gyula kinevezését nem tartja a legitimisták szempontjából aggodalmasnak. Ahogy a helyzetet ismeri, teljesen kizárt dolog, hogy Gömbös Bethlen akarata ellen kezdeményezzen bármit is a királykérdésben. Bethlen István miniszterelnök pedig folyton biztosit mindenkit arról, hogy egyelőre nincs szándékában ezen a téren semmi kezdeményezés.

SOKORÓPÁTKAI SZABÓ NYILATKOZATA

Sokorópátkai Szabó István volt miniszter, képviselő felkérte a MOT az alábbiak közlésére:

— A Magyarság mai számában tudósitást közöl a szerdai kisgazdaértekezletről és megemlékezik az én felszólalásomról is, amelyet azonban sok tekintetben tévesen ad vissza, ezért a következőket tartom szükségesnek kijelenteni:

— Bud Jánosnak közgazdasági miniszterré történt kinevezéséről a közleményben foglaltakkal ellentétesen mindössze azt mondtam, hogy ennek a kinevezésnek csak örülhetünk. Bud Jánostól sokat várhatunk, mert épen Bud János volt az, aki elsőnek hangoztatta, hogy a mezőgazdasági termelést meg kell szervezni. Gömbös Gyula kinevezése ellen sem nekem, sem kisgazda barátaimnak, valamint egyénisége és szelleme ellen kifogásunk nincs és nem is lehet". Ami a párt bomlásáról szóló hireket jelenti, ki kell jelentenem, hogy mi sokkal jobban szeretjük hazánkat, sokkal jobban aggódunk az ország jövőjéért, semhogy azt a fényüzést megengedhetnők magunknak, hogy mindenáron ellenzékieskednénk, amelynek nem is venné hasznát más, mint az a bizonyos harmadik, aki csak örülne a polgári társadalom képviselőinek veszekedésén és igy reménlné tervének megvalósulását. — Lehetnek a kormány rekonstrukciójának szépséghibái, de azt semmiképen sem lehet ráfogni, hogy a kormány rekonstrukciója törvényellenes cselekedet lenne. Az 1917. évi XI. tc. felhatalmazást ad a kormánynak, hogy a háboruból a békére való áttérés időtartamára tárca nélküli miniszterrel egészithesse ki a kabinettet, ennek a törvénynek alapján létesült annak idején a népjóléti miniszterium, valamint az azóta megszünt kisgazdahügyi, közoktatásügyi és nemzetiségi miniszteriumok. Senki sem állithatja, hogy a béke várvavárt ideje immár elérkezett és igy nem vitatható a kormánynak az a törvényadta joga, hogy a kabinetet a gazdasági tárca nélküli miniszterrel ki ne egészithesse.

Heverő tőkéjét legjobban gyümölcsözteti a Debreceni Bankház, Miklós-utca 7.

Illetékes helyről válaszolnak Kállay Tibornak

Budapest, szept. 14. *Kállay* Tibor kilépésével kapcsolatban illetékes helyen a következőket mondották:

— Erről a kilépésről — mondották — már előzően kolportálták a hireket a sajtóban. Feltünést csak az keltett, hogy miért éppen a mostani esetet tartotta Kállay alkalmasnak arra, hogy szándékát valóra váltsa. Hiszen Kállay levelei nem szolgáltattak meggyőző bizonyságot a tekintetben, hogy akár a párt életében, *akár az ország kormányzásában bármiféle olyan változás következett volna be, amely ezt a lépést megokolttá és időszerüvé tenné.*

— Azt mondja Kállay Tibor, — hogy a kormányban legutóbb bekövetkezett személyi változások bizonyos kormányzati szellemet juttattak kifejezésre, amivel ő kénytelen szembe helyezkedni. Kállay alkotmányellenesnek találja a közgazdasági miniszter kinevezését — mert szerinte az 1917. évi 11-ik törvénycikk csak a háborura és a békére való átmenetnek a tartamára engedte meg a miniszterek számának felemelését, másrészt pedig a tárcanélküli miniszter hatáskörébe — Kállay szerint — nem lehet beutalni olyan kérdéseket, amelyeket más felelős miniszterek intéztek. Bármiként álljon azonban a jogi kérdés, — mondja Kállay — ő *alkotmányjogi sérelmet* lát abban, hogy nem kérdezték meg előbb sem a parlamentet, sem a kormány pártját.

— Kállay ezekben a fejtegetésekben olyan területre lépett, amelyet elmulasztott kellően megvizsgálni.

— Az, hogy *a gazdasági minisztérium felállitása bármiképpen törvénybe vagy alkotmányba ütközne*, olyan állitás, amely magának Kállay Tibornak a levelében is megtalálja kétségtelen cáfolatát.

— Kállay ugyanis hivatkozik a törvényre, amely a békére való átmenet idejére megengedi a tárcanélküli minisztériumok felállitását, de *kétségbevonja, hogy még mindig az átmenet idején élünk.* — Viszont alig két bekezdéssel lejebb *saját maga hangoztatja, hogy még mindig rendkivüliek az idők és rendkivüliek a feladatok, amelyek tehát rendkivüli felhatalmazásokat igényelnek.*

— Kétségtelen, hogy senki sincs, aki őszinte meggyőződéssel merné vallani azt, hogy immár átmentünk a békére, hogy Magyarország gazdasági rekonstrukciója befejező dött, a háborus hatásokat kiküszöböltük, nem szenvedünk, nem nyomorgunk és nem vergődünk azoknak a háborus következményeknek a sulya alatt, amelyek ma is itt vannak még, *kóros tüneteiként egy átmeneti korszaknak.*

— Ami pedig ezekután azt illeti, hogy *Bethlen István gróf miniszterelnök az uj tárcanélküli minisztériumot — amelynek felállitása alkotmányjogi szempontból kifogástalan — a maga belátása szerint töltötte be*, anélkül, hogy evégből szükségesnek tartotta volna akár a parlamentet, akár a saját pártját megkérdezni, — ennek a kérdésnek a felvetése meglepő. Hiszen *a magyar alkotmányos gyakorlatban teljességgel ujszerü és szokatlan jelenség volna, hogyha ez megfordítva történik.*

— Sem Magyarországon, sem másutt sehol a világon a kormányelnöknek azt az alkotmányos jogát senki kétségbe nem vonja hogy munkatársait saját tetszése szerint válassza meg. — Különben a kormány tevékenységéért ő felel és ezt a felelősséget önérzetes ember nem is vállalhatná olyan munkatársakkal, akiket akár a parlament, akár párttestületek, vagy más szervezetek oktrojálnának reá. Kállay Tibor bizonyosan élénken emlékszik még arra az időpontra, amikor Magyarországnak egyszerre két pénzügyminisztere volt: Korányi Frigyes báró és Bud János, akiknek tevékenységét akkor Kállay Tibor is támogatta, anélkül, hogy kifogást tett volna. — Senki sem emlékszik arra, hogy azóta bárki is határozottan és illetékesen jelentette volna az átmeneti idő befejezését és most ezen az alapon foglalhatna valaki is állást olyan berendezkedés ellen, amely még személyeiben is hasonlatos az imént emlitett inflációhoz.

— Azt kérdezi Kálay Tibor, beváltotta-e a kormány azokat az igéreteket, amelyeket a választás idején a szabadságjogok helyreállitására vonatkozóan tett. Köztudomásu, hogy *a kormány őszi programjának sarkalatos pontja olyan törvényjavaslatok előterjesztése, amelyeknek az a hivatásuk, hogy a kivételes hatalom gyakorlásának utolsó maradványait is megszüntessék.*

— Ezért fogja *a kormány előterjeszteni a sajtónovellát*, törvényjavaslatot készit elő *az egyesülési és gyülekezési jogról, megalkotja a törvényhatóságok reformját* s a miniszterelnök ismert kijelentése szerint megteremti *a polgári szabadságjog* alkotmányos garanciáit és legalább is olyan mértékben, mint azokkal a háboru előtt rendelkeztünk.

— Kállay Tibor felpanaszolja azt is, hogy *a hadikölcsönkötvények valorizációja* iránt inditott akcója nem járt azzal az eredménnyel, amelyre számitott, de meggyőző bizonyitékait ezuttal sem terjeszti elő arra vonatkozóan, hogy a valorizáció *miképen volna keresztülvihető az ország pénzügyi egyensulyának és a lakosság teherbiró képességének sérelme nélkül.*

— Van még egy pontja Kállay levelének, amely tisztázásra szorul. Azt mondja, hogy a legutóbbi idők jelenségei, *külpolitikánkat illetően aggodalmakat ébresztenek fel.* Sajnálatos, hogy Kálay Tibor, a *higgadt* és megfontolt politikus ilyen kényes területen beéri azzal, hogy általánosságokat hangoztat, holott bizonyosan több figyelmet keltene, ha ezeket a szavakat közelebbről magyarázná. Igy *azt a gyanut kelti, hogy közelebbi elbirálás nélkül hitelt adott ő is olyan szólamoknak amelyeket eddig egész más oldalról szoktak hangoztatni.*

— Kállay Tibor megokolásában több izben hivatkozik a tömegek nyugtalanságára és ki nem elégitett kivánságaira. Pénzügyminiszteri emlékei őt magát leginkább győzhetik meg arról, hogy a nagy tömegek többször ösztönös, mint tudatos kivánságai nem mindig járnak egy uton az ország érdekeivel és az ország kormányzásának követelményeivel.

— *A pénügyminiszterség soha nem volt hálás kenyér. Kállay Tibornak pedig épen a legsulyosabb és legválságosabb időkben kellett ezen a helyen olyan feladatokat végrehajtania, amelyek meglehetős merevséggel állottak szemben a tömegek igényeivel és kivánalmaival. Neki is választania kellett a népszerüség és az államférfui kötelességtudás között. Sajnos, hogy ez uttal nem az utóbbi mellett foglalt állást.*

A Népszövetség rádióval akar védekezni a háborus veszély ellen

Genf, szept. 13. A harmadik leszerelési főbizottság a délutáni ülésen tárgyalta a népszövetségi rádióállomás kérdését is. — Ennek a rádióállomásnak felállitása annyiban érinti a leszerelés ügyét, hogy közvetlen háborus veszély esetén megadná a lehetőséget a szükséges intézkedések sürgős megtételére.

A SPANYOL ÖSSZEESKÜVÉST MEGHIUSITOTTÁK

Páris, szept. 13. A spanyol összeesküvés legtöbb résztvevőjét már letartóztatták és igy az összeesküvés meghiusult. A szabadkőmivesek páholyának épületét is átkutatták. Letartóztattak husz szabadkőmüvest és a páholy valamennyi tagja ellen körözőlevelet adtak ki.

A NÉMET HADIKÖLCSÖNKÖTVÉNY ÉS A BLUMENSTEIN ÜGY KÖZÖTTI KAPCSOLAT

Budapest, szept. 13. Berlini jelentés szerint egyre több bizonyiték szól amellett, hogy a német hadikölcsönkötvénycsalás és a párisi Blumenstein-ügy között kapcsolat van. Hir szerint Stinnes Magyarországon és Romániában is vásárolt tatott hadikölcsönkötvényeket.

Jó a vásárlónak még a füszer és csemege áruk ára és minősége felől érdeklődni.

Jobb ha ezt minél előbb meg is teszi a vásárló, mert akkor fog reá jönni, hogy a

Legjobb beszerzési forrás füszer, csemege, gyümölcs és italárukban

Pálffy, Kossuth ucca 7.

Telefon 16-94.

Elkészült a debreceni lakásviszonyokró szóló statisztika - 112 ezer lakosa van Debrecennek

A lakások szaporodása nem áll arányban a lakosság számának szaporodásával - Csökken a lakásépitkezés

Milyenek a Debrecenben kialakult szabadforgalmi lakás és üzletbérek

A kormány valószinüleg a lakásforgalom szabályozása érdekében egy országos lakásmozgalmi statisztika összeirását rendelte el. Németh Ödön törvényszéki tanácselnök, a lakásügyek országos kormánybiztosa Debreczen városát is felkérte a statisztika elkészitésére, amelyet a főjegyzői hivatal hosszu heteken át tartó nehéz munka után el is készitett.

A statisztika nagyon sok érdekes adatot tartalmaz és nemcsak Debreczen lakásviszonyaira, — de magára a város gazdasági életére is jellemzők ezek az adatok. — *A statisztika egyuttal népszámlálást is végzett, amely szerint 1917-ben 101.000 lakosa volt Debrecennek, mig 1928-ban 112.000 főre emelkedett a város lakossága.*

A lakások száma Debrecenben *1917-ben 23.005* volt, mig *1928-ban 24.192 a lakások száma.* Szomoru szám ez, mert azt jelenti, hogy a lakások szaporodása nem áll arányban a lakosság számának a szaporodásával és *még ma is nagy a lakáshiány a városban.* A lakások megoszlása a következő: a bérlakások közül kötött forgalmu 10.028 — mig szabadforgalmu 4833 lakás. Tehát az összes lakásoknak mintegy harmada szabadforgalmu.

Az 1917 évi aranykorona béreket alapulvéve a lakások bére a következő aranykoronában: egyszobás lakásé 383.33 K, kétszobásé 736.66 K, háromszobásé 1170 K, négyszobásé 1675 aranykorona.

A kötött lakások jelenlegi bérei a következők: egyszobás lakásé: 363.13 pengő, kétszobásé 708.90 pengő, háromszobásé 1091.61 pengő, — mig a négyszobásé 1594.11 pengő.

A szabadforgalmu lakások jelenlegi évenkénti bérei a következők: egyszobás lakásé: 543.55 pengő, két szobás lakásé 1030 pengő, háromszobás lakásé 1677.33 pengő, mig a négyszobás lakásé 2357 pengő.

A statisztika szerint Debrecenben a közhivatalok és intézmények száma: 60. Ezekben a közhivatalokban és intézményekben összesen 5405 tisztviselő és alkalmazott dolgozik. Ezek közül saját tulajdonu épületben lakik 1059 egyén — kötött bér mellett lakik 1693. — mig szabadforgalmu lakásban lakik 1797, — a többi természetbeni lakásban lakik.

*Debrecen városa, mint ismeretes, a harmadik lakbéroszt*ályba tartozik.

Németh Ödön kormánybiztos kérte még, hogy a statisztikában irják össze a város területén lévő összes közalkalmazottakat is. Ezt a kérést azonban a város nem tudta teljesiteni és ezért csak a saját nyugdijasait állitotta be a statisztikába. A városi nyugdijas alkalmazottak száma: 367.

Az épitkezéseket illetőleg némi emelkedést mutat a statisztika. — Ugyanis 1927-ben kiadtak 522 épitési engedélyt, mig 1928. év első felében 340 épitési engedélyt adott ki a müszaki ügyosztály. Az uj lakásokat illetőleg már visszaesést mutat a statisztika, mert mig 1927-ben 406 uj lakás épült, addig 1928. év első felében csak 156 lakás épült és nem sok kilátás van rá, hogy az év második fele kedvezőbbé tegye ezt az eredményt. — Az ujonnan épült lakások közül hozzávetőlegesen 30% a bérlakás. A bérlakások megoszlása a következő: egyszobás lakás 60%, kétszobás lakás 28%, 3 szobás lakás 9%, négyszobás lakás 3%.

Aziránt is érdeklődött a lakásügyi kormánybiztosság, hogy milyen tömeges épitkezés van folyamatban Debrecenben, és ebből hány lakás létesült? A statisztika szerint a legnagyobb tömeges épitkezés a városi kislakás épitkezés volt, amely még 1927-ben befejeződött és 139 lakást eredményezett. 1928-ban befejezés előtt áll a Mav. Wesselényi-téri bérház épitkezése, amely 13 lakás szaporulatot jelent. A Kinceshegyi városi telkeken az épitőmunkások *70 munkásházat fognak épiteni*, de még nem kezdtek hozzá az épitkezéshez.

Foglalkozik természetesen a statisztika a házhelyrendezéssel kapcsolatban kiosztott házhelyekkel is, amelyeknek a megoszlása a következő: az OFB utján kiosztásra került a szabályozási vonalon kivül 364 házhely, mig a szabályozási vonalon belül 812 házhely. — A szabályozási vonalon kivül eső ház helyeket már birtokba is adták, a belül lévők azonban még nem kerültek az igénylők birtokába. — A város utján 67 házhely került kiosztásra, összesen tehát 1176 ház helyet adtak ki.

Az 1913 és 1928 évi béreket összevetve az üzletbérek 120—140% körül stabilizálódtak. Ez a szám azonban a városi bérházakban lévő üzletek bére alapján jött ki és nem általánosságban.

A statisztikát a város most már a legrövidebb időn belül felterjeszti a lakásügyi kormánybiztossághoz.

A Közkórház egyik pavillonjában akarják elhelyezni a járványkórházat

Sok a tifuszbeteg és bizonytalan a klinika befogadóképessége - Szemlét tartanak a közkórházi telepen

Nagyfontosságu üggyel foglalkozott csütörtök délelőtt a városi tanács. Ismeretes, hogy Debreczen városának a Várad-utcai temető mellett van a járvány kórháza, a amely azonban már nagyon elavult és nem elégiti ki a szükségletet, amellett nincs is használható állapotban. A tanácsülésen dr *Vass* Károly tanácsnok ismertette a járványkórház kijavittatásának szükségességét és dr Láng Sándor tisztifőorvos előterjesztése alapján rámutatott arra, hogy a járványkórházat a legsürgősebben rendbe kell hozni. A kijavitáshoz azonban 3000 pengőre volna szükség, erre azonban nincs fedezet, — csupán a kut és a konyhaépület kijavitására áll rendelkezésre 600 pengő, továbbá fertőtlenitő szerek beszerzésére 400 pengő. Javasolta továbbá a tisztifőorvos, hogy a járványkórház vezetésével bizzák meg dr *Hutiray* Józsefet és adjanak mellé egy ápolót.

A városi tanács, amikor az ügy tárgyalásába belekezdett, bekérette az ügy előterjesztésére dr Láng Sándor tisztifőorvost, aki meg is jelent a tanácsülésen.

Dr *Láng* Sándor elsősorban a járványos betegforgalmat ismertette. A mult év augusztus havában volt 46 tifuszbeteg, szeptemberben 54, mig októberben 74 beteg. Az idén augusztusban volt 41 tifuszeset, — mig szeptemberben eddig 14 esetet jelentettek be. A betegek közül elkülönitett háziápolás alatt van 32, kórházi ápolás alatt 25, meghalt egy beteg. — A kórházban ápoltak közül 6 beteget ápolnak a honvédkórházban, a belgyógyászati klinikán pedig 19 beteget.

A betegség meglehetősen rapszódikusan jelentkezik, mert például tegnap három megbetegedést jelentettek be, ma pedig még egyet sem. Eddig még csak el tudták helyezni a betegeket, azonban ha beáll az esős időszak, ami várható, gyorsan felszökik a megbetegedések száma és akkor ismét probléma lesz a betegek elhelyezése, — mint volt két héttel ezelőtt, amikor a klinikán nem vették fel a betegeket.

Vásáry István polgármesterhelyettes: A klinikáknak legalább annyi beteget fel kell venniök, — mint a mult évben.

Láng Sándor tisztifőorvos: Ott volt a hiba, hogy az idén nagyon sok hajdumegyei beteget helyeztek el a klinikán, akik elvették a helyet a debreceni betegek elől.

Vásáry István: Meg kellene csinálni a vármegyei kórházat!

Zöld József tanácsnok: A vármegye egy krajcárral sem járult hozzá az egyetemhez!

Láng Sándor: Az egyetem nem hibás, mert a betegek egész más, feltételezett bajjal mentek a klinikára és csak később derült ki, — hogy tifuszbetegek és helyezték át őket a ragályos osztályra.

A tisztifőorvos ezután előterjesztette javaslatát, amelyben arra kérte a tanácsot, hogy inditson akciót a közkórház üzembe helyezése érdekében. Mivel azonban a járványkórház kérdése nem tür halasztást, a járványkórházat helyezzék el a közkórház telepén lévő jókarban lévő régi ragályospavillonban, amely készen is van, csupán tatarozni kellene. Ha a közkórházat valamikor üzembe helyezik, — ezt a költséget meg fogja téríteni az a hatóság, amely annakidején a kórházat vezetni fogja.

Vásáry István: A főorvos ur ragaszkodik hozzá, hogy jelenleg a régi járványkórházat hozzuk helyre, a jövőre vonatkozólag pedig a közkórházban helyezzük el a járványosztályt?

Láng Sándor: Nem ragaszkodom a járványkórház jelenlegi megnyitásához, a fontos, hogy legyen járványkórház.

Vásáry István: A közkórházat nem lehet üzembe helyezni még ez esetben sem, mert nem áll fedezet rendelkezésre, de különben is e perczben a városnak nincs is átadva.

A tanács ezután megbizta dr Láng Sándor tisztifőorvost, hogy a közkórházi telepen tartson szemlét és válassza ki a megfelelő pavillont. — Dr Láng Sándor viszont megkérte dr *Vass* Károly tanácsnokot, hogy tartson vele a szemlénél, aki örömmel tett eleget a meghivásnak, sőt dr Vásáry István polgármester helyettes is jelentkezett a szemlére és igy megfogják tekinteni az egész közkórházi telepet. Ez a szemle minden esetre nagymértékben hozzá fog járulni a járványkórház ügyén kivül ahhoz is, hogy a Közkórház üzembe helyezésének régen huzódó ügye ismét napirendre kerüljön és meg is valósuljon.

Ha olcsón és elegánsan
akar öltözködni, ugy vegyen egy
kötött kosztümöt.
Ára 25 és 30 Pengő.
Benyáts Emil
harisnyagyára, főtéri üzlete
DEBRECEN.

Textilüzleti berendezés
alig használt
eladó.
CIM A KIADÓBAN.

Finom uri fehérnemüeket olcsó árban készit Frank Ede

A megjazzosnott nóta

Még ott nem tartunk, hogy az ember legrégibb és legpompásabb segitőtársát, a lovat kitömve mutogassák a muzeumok üvegtartóiban, még fel-felhangzik a régi kocsisnóta az árulkodó kakastollról:

Már ezután kocsislegény nem leszek,
Kalapomhoz kakastollat nem teszek,
Mert a kakas kukorékol hajnalra,
Kikukorékolja,
Hol jártam az éjszaka.

De már csak kosztüm a bornyuszáju ing és a ráncos fehérnemü a sarkanytuval és árvalányhajas kalappal együtt. Megette az idő, meg a brieszeszereket é saz autó most faija, eszi a szekere , a lovat, a kocsislegényt nótájával együtt.

Valamelyik nap megjelent az első fecske: násznép, felvirágozott szekerek, felkendözött lovak helyett nesztelenül suhanó autókon repült az anyakönyvi hivatalba és onnan haza. Virágos volt az autó is, kiváncsi és kipirult arcok ragyogtak itt is le a kiváncsiskodókra, de milyen más volt a csengős, zörgős, szallagos, keszkenős lovak által röpitett lakodalmas nép! A szépen lepokrócozott hátulsó ülés, ölelő kar az ülés karfáján, piruló nyoszojólány, börszivar, kotyogó kulacs, nóta, zaj, kötődés, perec, dióhajigálás. Mindezek helyett pöfög, tutul az autó néhányat és már otthon is van a násznép.

Nem sok idő kell hozzá, hogy a csárdák, kiskorcsmák ivóiban igy zengjen a fentidézett nóta:

Már ezután soffőrlegény nem leszek,
A taximmal benzinkuthoz nem megyek,
Mert a benzin büzösködik messzire
S elárulja, kit vittem a lizsébe.

Sz. F.

CHAMBERLAIN NEM MOND LE

Budapest, szeptember 13. Chamberlain angol külügyminiszter az ujságirók előtt kijelentette, hogy nem szándékozik lemondani és hivatali müködését novemberben ujból megkezdi.

ORSZÁGOS LEVENTE-SPORTVERSENY LESZ SZEPTEMBER HÓ 29-TŐL, OKTÓBER 7-IG BUDAPESTEN

Budapest, szept. 13. Az Országos Testnevelési aTnács szept. 29-től október 7-ig országos leventesportversenyt rendez Budapesten. A verseny a leventeintézmény első országos versenye lesz.

A következő sportágakat öleli fel: 1. Uszás szept. 29. és 30-án. 2. Céllövészet okt. 3. 4. 5-én. 3. Atletika okt. 6. és 7-én. 4. Kerékpározás okt. 7-én. Ezenfelül összetett vegyes stafétaverseny lesz, amely futó, gyalogló, kerékpáros és lovasok stb. versenyeiből áll s ez ilynemü első verseny lesz Magyarországon. A versenyben Magyarország valamennyi vármegyéje és törvényhatósági joggal felruházott városa résztvesz, ami pár ezer versenyző részvételét jelenti.

Felrobbant az égő tehervonat

Bukarest, szept. 13. Mugusuaia állomás közelében kisiklott egy tehervonat mozdonya és szerkocsija, valamint az utánuk következő pertóleum tartályok is. A tartálykocsi felborult, összetört és a kiömlő petróleum a mozdonyból kipattanó szikrától meggyulladt. A tehervonat összesen az Asta Romana társaság *32 petróleumtartály kocsijából állott*, amelyek egymásután *felrobbantak s a kiömlő petróleum és benzin hatalmas lángot és füstöt árasztva elégett.* 19 kocsit sikerült még idejében lekapcsolni és megmenteni. — *A tüz messzelobogó fénye Bukarestből ezrekre menő kiváncsi tömeget csalt ki.* -- A robbanás 200 méternél nagyobb területen megrongálta a pályatestet.

Constanzában egy repülőkapitányra álmában revolverrel támadt rá szerelmese s azután öngyilkos lett

Bukarest, szept. 13. Constanzából jelentik, hogy a Lahovari-utcában véres szerelmi dráma játszódott le. Gheorge Péter repülő kapitány délutáni álmát aludta, amikor bement a szobába a vele együtt lakó barátnője Mario Dimitrescu és közvetlen közelből rálőtt. — A golyó a kapitány mellébe hatolt és a hátán jött ki. A merénylet után a nő a rendőrségre futott és bejelentette, hogy a Lahovári-utcában családi dráma történt, majd a tengerhez rohant és egy szikláról a vizbe vetette magát. Ugrásközben egy kiálló szirt összezuzta a lábát. Néhány tengerész látva az ugrást, csónakon odaeveztek és kimentették. — Ugy a leányt, mint a kapitányt kórházba vitték. A kapitány életbenmaradásához nincs remény.

Budapesten eltünt egy svájci hirlapiró

Budapest, szeptember 13. A főkapitányságon Mantel Gyuláné bejelentette, hogy férje, Mantel Gyula svájci hirlapiró Budapesten eltünt. A hirlapiró tegnap reggel azzal távozott el az Imperial szállóból, hogy az Angol Magyar Bankba megy, hogy csekkjeit beváltsa és feleségének az Idegenforgalmi hivatalban délelőtt 10 órára adott találkozót. A svájci ujságiró azóta nem jelentkezett se az Idegenforgalmi irodában, sem az Imperial szállóban. A rendőrség nyomoz, hogy felderitse a svájci ujságiró eltünésének rejtélyét.

Egy nagyváradi gyógyszerész lelőtt egy asszonyt, egy tüzérhadnagyot, majd önmagával végzett

Mint Bukarestből jelentik a Hotel Princiar portás-fülkéjében megrendítő dráma játszódott le, amennyiben egy nagyváradi magyar gyógyszerész, aki tartalékos kapitány és Constantinescu tüzérhadnagy, egy méter távolságról párbajt vivtak. A szokatlan párbaj ugy kezdődött, hogy az esti órákban egy háromtagu társaság jelent meg a szálló halljában. Kiss gyógyszerész, Constantinescu hadnagy és Teodorescu Mária, előkelő román hölgy.

A társaság arra kérte a portást, hogy néhány percig, amig egy levelet megirnak, engedje át nekik a fülkéjét. A portás teljesitette a kérést, a társaság pedig a látszat szerint a legbékésebb egyetértésben bevonult a szobába. Alig voltak bent néhány percig, hirtelen öt revolverlövés dördült el, majd

a hadnagy és a hölgy vérző fejjel kirohantak a fülkéből s „Jaj megöltek" felkiáltással gyors futással eltávoztak a szállodából.

A jónevü úri hotelben, amelyben nem igen szoktak botrányok előfordulni, természetesen óriási pánik támadt a jelenetre. A hotel igazgatója és a portás a fülkébe siettek, ahol

a földön fetrengve, agonizálva találták meg Kiss József nagyváradi gyógyszerészt, aki életveszélyes koponyalövést kapott.

A rendőrség az első félórában teljesen tanácstalanul állott, mert a tragédia szereplőiről senki sem tudott felvilágositást adni. Kilenc órakor azonban bekötözött fejjel váratlanul ismét megjelent a szállodában Constantinescu hadnagy és Teodorescu Mária, akiket gyilkosság gyanuja miatt azonnal őrizetbe vettek.

PÁRBAJ A FÜLKÉBEN

A kihallgatás folyamán a hölgy előadta, hogy két hónappal ezelőtt férje megbetegedett és a kórházba került. Ő mindennap felkereste férjét betegágyánál is igy ismerkedett meg a tüzérhadnagygyal. Az ismerttségből hamarosan szerelem fejlődött, amelyet gyorsan követett az összeköltözés. A betegen fekvő férj hiába várta feleségét, a látogatások kimaradtak.

Tegnap este a véletlen összesodorta őket a Princiar szálloda bejáratánál. Kiss odalépet thozzájuk és igy szólt:

— Nem akarok semmit, csupán azt, hogy Mária irjon egy levelet, amelyben bizonyitsa be, hogy már nem élünk együtt. Gyerünk be a portásfülkébe . . .

S ezzel beléptek a szállodába. Mikor azonban az asszony a levelet megkezdte, a gyógyszerész revolvert rántott és feléjük lőtt. Ők kirohantak és egyébről nem tudnak. Azt sem sejtik, hogy a gyógyszerész miképpen sebesült meg halálosan.

A hatóságok a portásfülkében meg is találták a megkezdett levelet, amely a következő megszóllitással kezdődik:

— Ma chere Rozika!

A fürdőből a tragédia megtörténte előtt szóváltás szürődött ki, amelynek egyes részeit a portás megértette. Ebből a bizonyosságig kiderült az, hogy a gyógyszerész és a tüzérhadnagy összeszólalkoztak és pillanatnyi elhatározással *egy méter távolságról párbajt vivtak egymással.*

A véres párbaj eredménye ez idő szerint az, hogy Kiss gyógyszerész a katonai kórházban meghalt a sulyos sérülésekben. A Contantinescu állapota is életveszélyes. Városszerte nagy megdöbbenést keltett a tragikus találkozás szokatlan kimenetele.

A VASUTI KATASZTRÓFA ÜGYE A PRÁGAI PARLAMENT ELŐTT

Prága, szept. 13. A képviselőház mai ülésén *Najman* vasutügyi miniszter nyilatkozott a saitzi vasuti katasztrófáról. Elmondta, hogy *a szerencsétlenül járt gyorsvonat Csehország egyik leggyorsabb vonata.* A miniszter nem akar elébe vágni a megindult birói vizsgálatnak. Cáfolja a lapoknak ama hireit, hogy a mentési munkálatok megkésve indultak meg, sőt hogy az összeütközés után a megsebesült utasokat kirabolták. Csak fáradtságos munkával lehetett hozzáférközni sok megsebesült utashoz, ez a magyarázata annak, hogy a mentési munkálatok látszólag lassan haladtak előre. A német államvasutakon, amelyek felépitése sokkal jobb, utóbbi hónapokban szintén nagy szerencsétlenségek történtek.

A nyilatkozat után a szocialisták a demokraták és kommunista szónokok parlamenti vizsgálat megindítását kérték. Azt állitották, hogy *a katasztrófa oka a személyzetnek nem normális létszáma volt.* -- A képviselőház végül tudomásul vette a miniszter nyilatkozatát.

Hölgyeim!
Leszállitott ár
ugy a festés, mint a tisztitásnál.
1 sima vászonruha 2 P-tól
1 sima szövetruha 3 „
1 sima selyemruha 4 „
1 felöltö 5 „
WACHA-üzem
Simonffy-u. 55.
FEST, TISZTIT, MOS

Páris temet...

Páris, szeptember hó.

Szeptember első vasárnapjának reggelén történt Toulban az utóbbi évek egyik legmegrenditőbb repülőgép-szerencsétlensége, amelynek öt áldozata között ott volt M. Bokanowski, a francia légügyi miniszter is. Hétfőn éjjel egy komor, fekete fátyollal bevont vonat Párisba hozta a miniszter holttestét és szerdán délelőtt megtörtént a temetés, amely egyike volt a legmeghatóbbaknak, amelyet Páris népe valaha is látott.

Katonai pompával temették el a tragikusan elhunyt minisztert és méltán: *az ő halála hősi halál volt!* Miként az őrt álló katonát állomáshelyén, ugy őt is állomáshelyén: a repülőgép kabinjában teritette le a Végzet; a XX. század legveszedelmesebb posztján, amelyet az emberi zsenialitás, a kitartó küzdelem, a technika fegyverei még mindig nem tudnak kellő sikerrel megvédeni az elemek: a tüz, a viz és a levegő támadásaival szemben.

„*Nemzeti temetést*" rendeztek az elhunyt miniszternek. De nem a katonai pompa, nem a kürtszó és a dobpergés, nem a felvonuló miniszterek és hivatalos hatóságok adták meg a temetésnek a nemzeti jelleget. *Ezt a francia nép részvéte adta meg.* Az öt kilométeres utvonalon, amelyen a temetési menet elvonult, százezrekre menő tömeg tisztelgett a nagy férfiu koporsója előtt. Ez a halálesett annyira megdöbbentő, annyira tragikus volt, hogy ez előtt el kellett némulnia a miniszter politikai ellenfeleinek, le kellett halkulnia minden ellenséges érzületnek hogy ezek helyét a részvét és a gyász foglalja el. *A nagy Sarah Bernhard temetése óta ilyen végtisztességet, ilyen gyászt és részvétet nem látott Páris.*

A holttestet a kereskedelmi miniszterium épületében ravatalozták fel. A palotán félárbocra eresztett lobogó leng, a szobrok, a lámpák fekete fátyollal bevonva. És a ravatal körül virágerdő, koszorúhegyek, amelyeket ugyszólván órák alatt halmozott össze a kegyelet. A miniszterium környékét, a környező utcákat hatalmas tömegek szállták meg. Reggel kilenc órától fogva szüntelenül érkeztek az előkelőségek.

Tiz óra 20 perckor kürtszó harsan fel. Hat miniszteriumi zolga a halottas kocsiba emeli a nehéz érc koporsót. A kürtszó elhalkul. Halálos csend. Majd dobpergés hangzik fel. Öt dobos veri a fekete posztóval bevont dobokat és a katonazenekar halkan, lassan a Marseillaise ütemeibe kezd. És a francia himnusz hangjai mellett megindul a menet.

Kivont kardu tisztek vezénylete mellett egy század feltüzött szuronyu, rohamsisakos gyalogos nyitja meg a menetet. A katonaság után két tengerész a francia köztársaság három méter átmérőjü rózsakoszoruját hozza, utánuk két katona a köztársasági elnök ugyancsak óriási koszoruja alatt görnyedez. Ezután következik a négy koszorus kocsi, valamennyi két emelet magasságban koszorukkal megrakva. Négy gigantikus, szines és illatos, rózsákból, krizantémumokból és orchideákból összefont katafalk.

Az óriási halottaskocsit hat fekete ló huzza. Koszorukkal van beboritva a koporsó, a kocsi oldala s teteje is: a szögleteken a feltüzött francia trikolor töri meg a virágerdőt.

Közvetlen a kocsi után a hozzátartozók jönnek. A feleség képtelen volt férjét gyalog kikisérni utolsó utjára; ő kocsin előre ment ki a temetőbe. Igy a családtól övezve négy sápadt arcu fiatal fiu támolyog megtörve a koporsó után — az elhunyt fiai.

A család után egy ősz katonatiszt lépked egymagában: Lasson generális, ki *a temetésen a köztársasági elnököt képviseli.* És a generális után ott jön hosszu sorban *az egész hivatalos Franciaország.* Lehajtott fejjel az első sorokban jön *Poincare*, közrefogva a képviselőház és a szenátus elnökétől. — Utánuk a diplomáciai testület, nagykövetek, attasék. Azután a képviselők, a tudományos akadémia tagjai, a birák, a közjegyzői kamara, a miniszterium tisztviselői nek százai. A fekete zsaketteket itt ott fényes katonai egyenruhák tarkitják, kitüntetésekkel teleaggatott öreg tábornokok, a vezérkar tagjai, kik csillogó egyenruhájukban szinte ellentétet visznek be a nagy gyászba és feketeségbe.

A ravataltól a temetőig kb. öt kilométer hosszuságu utat tett meg a gyászmenet és ezen a hosszu utvonalon végig, szorosan egymás mellett, kettős sorban katonaság állt sorfalat. A katonaság kordonja mögött pedig az emberek ezrei.

A tömeg részvéte egyenesen impozáns volt. A temetési menetet mindenütt templomi csend fogadta. A forgalom megszakadt, az autók nem bugtak, a villamosok nem csilingeltek, a nagy csöndességben az emberek levett kalappal, némán meghatva tisztelegtek a koporsó előtt. Páris, ez a zugó, zajos város elhalkult a nagy halott előtt. A halálos némaságot csak a Marseillaise, vagy Chopin gyászindulójának halk és a messzeségbe vesző ütemei törték meg.

Amerre pedig a menet elhaladt, mögötte felbomlott a kordon és a közönség csatlakozott a gyászkisérethez. Ugy hogy mire a halottas kocsi elérte a magasan fekvő Montmartre-i temető bejáratát, a kisért megszázszorozódott és a temetőhöz vezető boulevardon beláthatatlan és megmérhetetlen tömeg hullámzott.

A temetőben a sirnál beszéd nem hangzott el. Minek is kellettek volna ide a szavak? Ennek az embernek az élete: gyönyörü karrierje, megrenditő tragédiája és páratlan temetése hiven, tisztán és töretlenül fejezte ki mindazt, amit csak eg ynagy halott koporsójánál mondani lehet.

Dr Nyiri László.

A románok ujra halogatni szerelnék az optáns-ügy tárgyalását

Budapest, szept. 13. A román delegáció közölte a népszövetség főtitkárságával azt az óhaját, hogy az optánspert ne vegyék tárgyalás alá szeptember 20-ika előtt.

Genf, szept. 13. Az optánsügy valószinüen kedden délután, — vagy szerdán kerül a tanács elé. A románok a főtitkárságnál azzal okolják meg az elhalasztás iránti kérésüket, hogy a román miniszterelnök csak akkorára tud Bukarestből utasitásokat adni nekik, addig ugyanis uton van. — Kétségtelen azonban, hogy itt ujabb halogatási tendenciáról van szó, mert köztudomásu, hogy Bratianu svájci tartózkodása folyamán a román delegációnak alkalma volt személyesen érintkezésbe lépni a miniszterelnökkel.

Letartóztatták egy rigai orvos fiát, akit azzal gyanusitanak, hogy az életbiztositási összeg miatt megölte apját

Insbruck, szept. 13. E hó 10-én azt jelentették a bécsi lapok, hogy Halsmann rigai fogorvos a zillerthali hegyekben szerencsétlenül járt — Ma a lapok arról adnak hirt, hogy az orvost a fia tette el láb alól, hogy birtokába jusson apja életbiztositási összegének. — Az orvos fiát vizsgálati fogságba helyezték.

Illetékes nyilatkozat szerint nincs szó rendszerváltozásról a honvédség ügyeinek intézésében

A készülő törzstiszti nyugdijazások magyarázata

Budapest, szept. 13. Egyik fővárosi lap csütörtöki számában hiradást közöl arról, hogy állitólag a honvédség 50 magasrangu tisztjét november elsején nyugalomba küldik és hogy ez az intézkedés kapcsolatos lenne *Gömbös* Gyula honvédelmi államtitkárságával.

Illetékes helyen felhatalmazták a MTI-t annak megállapitására, hogy a folyó évben is, mint minden esztendőben, már a nyár elején megtétettek azok a hivatalos intézkedések, amelyek állandóan periódikusan visszatérnek és azokat a tiszteket érintik, akik teljes nyugdijjogosultságukat elérték. A folyó évben is már korábban rendelkezés történt a honvédség legfőbb vezetősége részéről, hogy nem ugyan ötven, de ennél jóval kisebb számu, teljes nyugdijjogosultsággal rendelkező tisztet nyugállományba helyeztessenek és erre vonatkozólag a rendelkezések, amelyek ismételjük már a nyár elején, *tehát jóval Gömbös Gyula államtitkársága előtt történtek, a legfőbb Hadur részéről is jóváhagyattak.* — A „Magyarság"-nak azzal a tendenciózus állitásával szemben, mintha ezek a nyugdijazások bizonyos rendszerváltozást jelentenének a honvédségen, illetékes helyen rámutattak arra, hogy *a rendszert a honvédség ügyeinek intézése terén a parlamenti felelősséggel működő miniszter személye képviseli. — Ilyenformán rendszerváltozásról beszélni nem lehet.*

A virtus

Sokféle formáját, alakját láttam én már a hősködésnek, a virtusos póznak. Láttam pergőtüzben rohamozó öreg népfelkelőket, és népes utcán megvadult lovakat megfékező utcai suhancot. Láttam a versenyzők arcán azt a torz mosolyt, amit a virtusból fakadt utolsó erőfeszités rajzolt az arcokra. Láttam éhező anyát, kinek apró gyermeke még nem izlelte meg a nélkülözés keserü izét. Hallottam hatalmas emberről, aki pusztán virtusból elhullott a lehetetlen megkisértése közben, s tudok jelentéktelen emberről, aki adott pillanatban kockára tette a saját életét azért hogy a másét megmentse. Csak nem is olyan régen történt Pesten, hogy az egyik nevelőnő — kár, hogy a nevét elfeledtem — életét vesztette azért, mert a reá bizott gyermeket saját teste odavetésével mentette meg a villanyos elgázolástól. — A virtus az aszó, aminek a magyar nyelvben igen tág jelentése van, hiszen egyik közismert alkalmazása az is, hogy: magyar virtus. Ez mintegy olyasvalamit jelent, amire kizárólag csak a magyar képes, mig a többi nemzetek esetleg csak megkisérelhetik. Nohát ilyen magyar virtusról akarok most elmondani egy kis jellemző epizódot.

A napokban a külsőségeken jártam, olyan helyeken ahova még elhallatszik a villanyos csengetése. Rozoga ház előtt roggyant deszkapalánk és az uton bokáig érő por. Lassan, bandukoló lépésekkel mentem, s igy lehettem tanuja a legkisebb „magyar virtus"-nak. — A roggyant keritès tövében, a poros akác árnyékában kicsi ember, alig karomnyi nagyságu gyerek állott. Az arca pufók és szép, mint egy Rafael angyalé. Az egész ruházata egy kellőleg kikészitett karton ingecske, ami elárulja, hogy az öklömnyi gyerek fiu.

Ez ugyan felesleges jóakarat az ing részéről, mert a fejlemények ugy is elárulnák. No, mert a pöttöm-ember iszonyu mesterséget folytat, amennyiben egy lompos, vigyori pofáju kuvaszt akar oktatni a jóra. A kutya a gyerek előtt ül a két hátsó lábán és összehunyoritott szemel, vmicsori pofával figyeli a parancsoló Embert, de még csa kvéletlenül se engedelmeskedik a parancsnak. Nyilván nem érti a sejpitő dialektust.

— Eridj! Toki már innen! — vezényel a gyerek, mire a kutya csak a farkát zászlózza meg.

— Mars! te tunya tutya. — A kutya még boldogabban vigyorog, mig én boldogan figyelem az épületes látványt és várom, hogy mi lesz a zeredmény. A csöppség csóválja a fejét ,csöpp homlokát összeráncolja, eltorzul az arca és rettenetes káromkodást csördit a kutya fejéhez:

— Te a... — A kutya felugrik és a hasa alá kapja a farkát és ellődö rög, mig a gyerek leül a kutya helyére a porba és balkeze mutatóujját a szájába veszi és a legolcsóbb cuclizásba kezd. Én meg elsomfordálok a kutya után és nem tudom hirtelen, hogy a büszkeség, vagy a bosszankodás rajzol mosolyt az arcomra a legkisebb „magyar virtus" látása és hallása után.

Sz. R. I.

Színészek Hajduszoboszlón

Gyengén megy ott is a színház és a társulat szubvenciót kér

Hajduszoboszló, szeptember hó.

Hajduszoboszló, — ahol közel két éve, hogy felbúggyant a csodaforrás vize, nagy léptekkel halad a fejlődés útján . . . Nőttön-nő az idegenforgalom Az uccák az aszfaltozásával, aztán tervbe vett öntözésekkel bizonyos nagyvárosi jelleget kap.

— Egészen bizonyos, hogy kap?

És ha a nagyépitkezések elkezdődnek, talán egy ügyes vállalkozó felépíti még majd a hajduszoboszlói **kőszínházat is.**

— De vajjon mikor?

Egy-két év múlva! De lehet 10 év múlva. Mert Hajduszoboszlón sok fontosabb dolog került most előtérbe . . .

Ezekről és ezekhez hasonló témákról beszélgettünk a hajduszoboszlói Arany Bika szálló terrasszán, a „Nemzet napszámosaival". Mert most Hszoboszlón színészek vannak. **Pethes Dezső** társulata szeptember elején vonult be Hajduszoboszlóra és a „nemzet napszámosai" esténként néha üres néha telt házak mellett, az Arany Bika szálló nagy termében dolgoznak. Ezek valóban napszámosai a nemzetnek.

Színészkednek, de nem ám komótos úri élet mellett, ahogy a kőszínház művészei, hanem megesik, hogy **Petur Bán és Gertrudis királyné csak kolbászt vacsorázik, a dédelgetett primadonna pedig ruháit maga vasalja és nádfedeles, földes szobácskába várja hódolóit. És a gázsit . . .**

Mert valljuk be Hajduszoboszlón is gyengén megy a színtársulatnak. Pedig a legjobb előadások mellett hozzák ki az egyes darabokat. Három-négy nappal ezelőtt példának okáért végig néztem Hajduszoboszlón a **Nosztí fiut.** Egészen rendes előadásban ment. Szép, nem fényüző, ugynevezett **„pazar"** díszletek mellett, de egész becsületes színen, rendes munkát produkáltak a szereplők. **Krasznay,** aki az öreg Nosztit játszotta, egyenesen remek volt. Szinte **bámulatos, hogy** egy olyan szép magyarsággal beszélő színésznek harmadrendü helyen kell dolgoznia. Általában a többi szereplők **Hercegh Tessza, Pethes Dezső** stb. és a többiek is mind, valamennyien jól játszottak.

Másnap a szoboszlói színészek egy operett előadásra hivtak meg. — Az **„Arany Hattyu"** ment. Ez az előadás kissé gyengébb volt a Noszti előadásánál, de a szereplők ellen most sem lehet senkinek sem kifogása. Különösen ki kell emelni a társulat primadonnáját. Nagyon szépen énekel, ügyesen játszik és táncol, finom gesztusu **Szilvássy Tusy** és bizonyos, hogy ha megnézné egy kőszínházi direktor, hát leszerződtetné.

És még se megy a színháznak. Ennek okai vannak. Minden szubvenció nélkül kell dolgozni a szoboszlói színháznak. Addig mig társulatok megkapják a maguk támogatását, addig a szoboszlói színház egy fillér támogatásban sem részesül. A szoboszlói közönség közönyös a színházzal szemben. Nem csoda, egy-egy városi urat még csak tévedésből sem lehet látni a színházban. A publikum legnagyobb része bizony nem jár színházba, mert nem telik nekik színházra. Egy-egy teltház akkor mutatkozik, ha a direktor ugynevezett **„propaganda"** előadást tart, egy pengős belépődij **mellett.**

Ezzel szemben pedig a szoboszlói színház a magyar kulturát szolgálja, adót fizet, fizet a rendőri ügyeleti dijat, leadja a maga potyajegy kvantumát stb. És kik fizetnek erre rá? A „Nemzet napszámosai".!

De remélhetőleg felderül rájok is, mert mint értesülünk Pethes Dezső direktor most beadványt adott be a szoboszlói városi tanácshoz, melyben szubvenciót kér. Erdöss Kálmán **polgármester, aki** alatt Hajduszoboszló nagy lendülettel halad a fejlödés utján, bizonyára nem fog elzárkózni a kérelem elől és mihamarabb támogatására siet a szoboszló' színészeknek és azzal együtt a magyar színészetnek is.

(m. j.)

Elhagyta a klinikát az idegbeteg asszony, akinek rögeszméje volt, hogy ő követte el a Jókai uccai gyilkosságot

Néhány héttel ezelőtt nagy szenzációt keltett az egész országban az a hir, hogy egy idegbeteg asszony a debreceni idegklinikán azt hangoztatta, hogy ő követte el a Jókai-utcai rablógyilkosságot. A legaprólékosabb részletességgel mesélte el a gyilkosság részleteit és elmondotta, hogy egy asszony birta rá hipnozissal a büncselekmény elkövetésére és ő transzban megölte özv. Kiss Gábornét és a rabolt pénzt egy fehér lovasnak adta át.

Az asszony olyan konokul kitartott állitása mellett, hogy a klinikán dr. Benedek László egyetemi tanár kénytelen volt jelentést tenni az esetről a rendőrségen. A vizsgálat azonnal megindult és megállapitást nyert, hogy az egész csak a szerencsétlen nő fantáziájának a szüleménye.

Amint most értesülünk, az idegklinikáról gyógyultan elengedték az asszonyt, aki ma felkereste Siposs Imre központi lelkészt. Siposs többször felkereste betegsége alatt az asszonyt. Most az asszony megköszönte, hogy segitségére sietett lelki vivódásai között és kérte Siposs lelkészt, *imádkozzon*, hogy az igazság kiderüljön!!

A szökevény a kerékpárt a detektiv lába elé vágta és ugy próbált menekülni

Prokoff Karacsik volt orosz hadifogoly, ki a háboru után Debrecenben telepedett le és itten kertészkedéssel foglalkozik, megjelent a rendőrségen és feljelentést tett mostoha fia *Porenij* Viktor 22 éves rapszámos ellen, aki házától megszökött.

Az elzülött fiu tegnap délben 2 órakor távozott el hazulról és egyenesen *Jámbor* Imre gazdálkodóhoz ment, akinek azt mondta, hogy apja küldötte 8 mm. buzáért. Jámbor mit sem sejtve *kiadta neki a buzát, amit a fiu elvitt és eladott.*

Ezután elment egy bicikli kölcsönzőhöz és kölcsönkerékpáron szökni próbált. Három óra körül azonban az utcán szembetalálkozott az apjával, aki megállitotta és az arra sietö *Arany* Béla detektivnek akarta átadni a sikkasztó fiut.

Ez azonban a biciklit a detektiv lába elé dobta és a pillanatnyi alkalmas helyzetet felhasználva, átvetette magát a kerítésen és elmenekült.

Izgalmas hajsza következett. A detektiv egy ideig üldözte a szökevényt, akinek azonban mégis sikerült eltünni üldözői szeme elől.

A rendőrségen megindították a nyomozást a sikkasztó fiu kézrekerítése érdekében, a biciklit pedig bevitték a központi ügyeletre, ahol igazolt tulajdonosa átveheti.

FIATAL LÁNYOK ÖSSZEVEREKEDTEK A BOLDOGFALVA UCCÁN

Ötven pengőre büntette a járásbiróság a veszekedés kezdeményezőit

Régi haragosok voltak *Faragó* Erzsébet és *Jenei* Erzsébet Boldogfalva-utcai lakosok. A rossz viszonyt még komplikálta az, hogy az ellenségeskedő leányok egy udvarban laktak.

Egy juniusi napon Faragó Erzsébet elindult hazulról. Amint a kapun kilépett, az utcán találta Jenei Erzsébetet, aki amint elment mellette, a háta mögött megjegyzést tett reá; Faragó Erzsébet erre visszafordult és megkérdezte:

— Mit akar tőlem?

Jenei Erzsébet erre durván válaszolt. — Többről-többre, szóról-szóra. Olyan szavak röpködtek a levegőben, amelyektől még az ujságpapir is elpirulna. Egyszer aztán valami nagyon zokon esett Jenei Erzsébetnek, és *mint egy párduc, nekiugrott ellenfelének.* Hatalmas pofonok csattogtak, és *pár perc alatt nem volt Faragó Erzsébeten kalap és ruha, hanem sáros rongy.* — Tudniillik a temperamentumos Jenei Erzsébet — dacára annak, hogy még csak 16 éves — a földhöz teremtette jóval idősebb ellenfelét.

Dr Gyöngyösi József járásbiró előtt zajlott le a verekedés epilógusa. Még pedig a szó legszorosabb értelmében „zajlott", mert a felek kevés hijján ujból összementek a járásbiró előtt.

— *Hazudik!*

— *Maga hazudik!* — szállt ideoda a levegőben a dühtől piros lányok éles hangja.

A tanuként kihallgatott Asztalos Ilona és özv. Oláh Andrásné vallomásaikban a főmagánvádló által előadott tényállást támasztották alá.

A vallomások alapján a járásbiróság könnyü testisértés és ingóvagyon rongálás cimén 4 napi elzárásra átváltoztatható *50 pengő pénzbüntetésre itélte Jenei Erzsébetet,* aki ebben megnyugodott. — Igy az itélet jogerős.

OLASZORSZÁG ÁLLÁST FOGLAL AUSZTRIA ÉS NÉMETORSZÁG EGYESITÉSE ELLEN

Róma, szeptember 13. A Joruna D' Italia vezércikkben foglalkozik azokkal a nyilatkozatokkal, amelyeket Seypel osztrák követség' kancellár a lap genfi tudósitója előtt tett. A lap kijelenti, hogy Olaszország nyiltan állást foglal Németország és Ausztria egyesitése ellen és ez a körülmény első rangu faktorként szerepel Németország és Ausztria csatlakozása elleni különböző ellenállásoknak rendszerében. **(MTI).**

SCHILLER „TELL VILMOS"-ÁBÓL

Halásztiu dala

Mosolygó tó, hüs fürdő hiv, integet
Zöld partjánál halász fiu szendereg
És száll hang feléje
Büvös, halk zene,
Mint szférák zenéje
Vagy fenn mennyekbe . . .
Félig ébren boldogan el-andalog
Keblén játszanak, sugdosódnak a hab'k
„Jöjj le hozzánk, jöjj le!"
Hiv a viz mélye
Álmod megejtője
Viszünk a mélybe

Tehénpásztorda a

— Ti szép ligetek!
Bucsuzik már a nyár
Bucsuzik a bojtár
Isten veletek!
Jövönk ám majd kikeletkor, tavasszal
Kakuk ha hív, ha majd ismét zeng a dal
Diszbe a föld ha öltözik át ujra
Vig csermelyes, virágékes májusra.
Ti szép ligetek!
Bucsuzik már a nyár
Bucsuzik a bojtár
Isten veletek!

Forditotta: *Torma Sándor*

Csendélet a Piac uccán

Délután 5 óra.

Két ráérős öregember pipázva üldögél a Fasor egyik padján.

Az egyik alaposan a pohár fenekére nézhetett, mert eszmecseréjük közben csendesen elaludt. Ott a padon.

A másik vár, vár . . . hátha felébred társa, — de hiába.

Egyedül volt. Unatkozott.

Hirtelen egy „remek" ötlete támad. Előszedett egy csomó madzagot és nyugodtan álmodó, mit sem sejtő társának kezeit, lábait nagy ravaszul a padhoz kötözte. Aztán mint aki jól végezte dolgát, megelégedetten, — de s'etve — eltávozott. Igy lötávolon kivülről figyelhette az elkövetkezendőket.

Már nézőközönség is akadt. Kiváncsiak és — kajánkodók.

Egy „srác" felköltötte az öregel.

Felriadt. Kelt volna, de mozdulni sem tudott.

Tudatára ébredvén „csufátételének", szörnyü haragra lobbant.

Felugrik. Kötél szakad, pad feldől, de ő mindezzel mit sem törődve, a pad másik oldalán ülő ártatlan társának késsel neki ugrik. Öreg, viharedzett kocsisokat megszégyenitő kacskaringós káromkodással.

Természetesen hamarosan végészakad a „rendbontás"-nak.

Megjelent a rendőr.

A „föduhaj"-t a corpus delictit képező „bicskával" együtt az ügyeletre állitotta elő.

Azóta bizinyosan csendesen szendereg. Vagy kijózanodott.

The Jagelló.

AZ ÁLLATHIZLALÁS TÁMOGATÁSA

Budapest, szept. 13. Csütörtökön délután 5 órakor a pénzügyminisztériumban Bud közgazdasági miniszter elnöklete alatt megbeszélés volt az állathizlalás támogatása ügyében.

Az értekezlet konkrét formában foglalkozott az állathizlalás és az állathizlalási hitelkérdéssel s ezzel kapcsolatosan a kikészitési eljárással. A szakértekezlet tárgyalásának anyaga részben már a holnapi minisztertanács elé kerül.

Véres pogrom Ujvidék mellett

Egy szolgálóleány eltünésével kapcsolatban felujult a vérvád középkori meséje. — Megostromolták a zsidók házait és számos emberi, köztük a rabbit is megtámadták.

Ujvidék, szept. 13. A Jugoszláviához csatolt Ujvidékről megdöbbentő jelentés érkezett. Egy szerencsétlen szolgáló leánynak az eltünésével kapcsolatban felujult a középkori vérvád meséje s az Ujvidék szomszédságában fekvő Bács péterréte községben a legirtózatosabb progrom tört ki.

A középkori sötét indulatok felszabadulására valló eseményekről és a véletlenek szerencsétlen összetalálkozásával járó előzményekről a következő jelentéseket kaptuk:

Mayer Jakab bácspéterrétei zsidó kereskedőnél szolgált hosszabb idő óta Takács Margit 18 éves keresztény leányka. A leány pár nappal ezelőtt nyomtalanul eltünt gazdája lakásáról. Az eltünést természetesen maga a zsidó kereskedő jelentette a csendőrségnél; mivel az volt a gyanuja, hogy a leány minden valószinüség szerint a város felé vette utját, hogy ott uj elhelyezkedést keressen, felmerült az a gyanu is, hogy a naiv és tapasztalatlan szolgáló *lelkiismeretlen csábitásnak esett áldozatul.*

A csendőrség napokig nyomozott, de nem tudott a leány nyomára akadni. Végre jelentés érkezett, hogy Temerinben feltünt egy gyanus fiatalember s többen azt vallották, hogy az eltünt leány társaságában látták. A csendőrség intézkedni akart, hogy ugy a fiatalembert, mint a leányt állitsák elő, de mire az intézkedést foganatositani akarták, a gyanus pár eltünt Temerinből.

A falu lakosságának hangulata minden napra izgatottabb lett.

Egyszerre csak felütötte magát a vérvád buta meséje. A félrevezetett és elég intelligenciával nem rendelkező falusiak felültek a gonosz izgatásnak, hitelt adtak a borzalmas mesének. Az izgalmakat fokozta az a hir, hogy az eltünt leányt Óbecse határában megtalálták, de olyan állapotban, hogy kihallgatása teljesen lehetetlen. A szerencsétlen, naiv szolgáló leány valószinüleg csábitójának eshetett áldozatul.

A bácspéterrétei csendőrség intézkedett nyomban, hogy Takács Margitot illetőségi helyére szállitsák. Amint a következmények mutatják, a csendőrség nem volt eléggé elővigyázatos és nem számolt a félrevezetett falu hangulatával. Amint ugyanis az eszméletlen állapotban levő leányt szállító szekér megjelent a faluban, az indulatok végzetesen kirobbantak. A *lakosság megtámadta a zsidóság házait és formális pogromot rendezett.* A jelentések szerint az elszabadult dühnek rengeteg sulyos sebesült áldozata van. Az áldozatok között van állitólag maga a rabbi is. A község hatóságai azonnal jelentést tettek Ujvidékre, a csendőrség pedig utasitást és segitséget kért a zavargás elfojtására. A várt utasitás azonban nem érkezett meg Ujvidékről, mert a telefonösszeköttetés váratlanul megszakadt. A csendőrség futár utján próbált összeköttetést kapni felettes hatóságaival, addig azonban, amig ez a hivatalos eset lebonyolódhatott volna, a falusiak dühe szinte féktelenül tombolhatta ki magát, — mert a csendőrség utasitás hiányában nem mert, vagy nem akart erélyesebb eszközökhöz nyulni.

Hirek szerint az ujvidéki ügyészség szigoru vizsgálatot rendelt el ugy a leány eltünése kérdésében, mint a lelkiismeretlen izgatók kilétének felderitésére.

Balan, a román haramia egész életére béna marad

A megsebesült rablóvezért a földmivesek a köves talajhoz vágták

Fogarasról jelentik, hogy Balan, a hirhedt haramia lábainak megbénulása gerincvelő sérülés folytán támadt. Ez ugy keletkezett, hogy amikor Balant a csendőrök lelőtték, az elfogatás szinhelyéről addig az autóig, amely a bandát Fogarasra vitte, *ujsikei földmivesek a hátukon vitték a sebesültet. Ezek az önkéntes betegszállitók, a kik már hetek óta a legnagyobb rettegésben éltek a haramia miatt, nem bántak valami kiméletesen vele, hanem amikor Balannal az autóhoz értek, a köves talajhoz vágták. A gerincoszlop egy kőhöz ütődött és sulyosan megsérült, ugy hogy a bandita egész életére menthetetlenül béna marad.* Balan, aki egyébként tul van a krizisen, részletesen vall és bünügyének iratai már egész kötetre szaporodtak.

Az ügyészség hat rablógyilkosság, több rablás, nemi erőszak, liliomtiprás és hatóság elleni erőszak miatt emelt vádat ellene. A tárgyalást előreláthatólag Fogarason tartják meg.

Románnak minősitettek egy debreceni születésü diákot a románok

Tüzzel-vassal folyik a románizálás Erdélyben

Közismert dolog és ezerszer megirt témája a magyarországi sajtónak, de az erdélyi kisebbségi sajtónak is az az ellenséges és gyülölettel telt magatartása a román államnak a kisebbségekkel szemben. Minden alkalmat megragad a román kormány, hogy a kisebbségeknek kellemetlenséget okozzon és minden tehetségét arra használja fel, hogy eltüntesse *főleg a magyarságot Románia térképéről.* — Ennek a gyülölettel telt szellemnek egyik főirányitója Anghelescu közoktatásügyi miniszter. Ő volt az, aki máról-holnapra záratta be az iskolákat és vonta meg a magyar gimnáziumoktól a nyilvánossági jogot.

Az ő munkálkodása után merte az elhalt Bratianu Jonel az egyik ujságirónak azt a kijelentést tenni, hogy *tiz év mulva nem találhatnak Váradon, Aradon, Kolozsváron és a többi magyarajku városokban magyart!* Nincs az az eszköz, amit meg ne ragadnának, és fel ne használnának a magyar nyelvü iskolák ellen. Elképpesztő az a tulhajszolt gyülölet, ami a magyar iskolák ellen lépten-nyomon megnyilvánul.

Nem uj, de mostanában megint üzembe vett módszer a *név-elemzés*, melynek az eredménye aztán a legbrutálisabb eredményeket adja. A névelemzés magyarul annyit jelent, hogy pl. Klebelsberg semmiesetre sem lehet magyar — a névelemzés szerint — hanem német, tehát magyar nyelvü iskolába nem iratkozhat be, legjobb esetben a román állami iskola fogadhatja be. A lehető *legabszurdabb* felfogás, amivel ezrével veszik a magyar anyanyelvü gyerekeket az állami iskola román szellemü és magyarellenes gyülölettel telitett osztályaiba.

Minden lehet, bármely nemzetiségünek vallhatja magát, *csak magyarnak nem! Az, hogy két, háromszáz éves magyar multra tekint vissza az idegen hangzásu név viselője, az nem számit, csupán a látszat után igazodnak.* Ha már nem magyaros hangzásu a név, akkor magyar nyelvü iskolába nem iratkozhat be a név tulajdonosa. Ez a tan-szabadság, ez az egyén szabadsága és igy fest a kultura terjesztése Romániában!

Mint értesülünk, a fent leirt adatoknak egyik bizonyitó *és szenvedő alanya egy debreceni születésü, de idegen hangzásu diák, kit — annak dacára, hogy magyar anyanyelvü (Debrecenben született), mégis kiutasitottak az egyik székelyföldi ref. kollégiumból a románok, mert szerintük nem lehet magyar az, akit pl. Müllrnek hivnak!*

Most aztán, igen tisztelt nagyvilági közvélemény, kérdem, hogy vajjon mi lenne az eredmény, ha ezt az őrültséget és felette ostoba felfogást minden ország átvenné s igyekezne keresztül is vinni!? Ezzel a vér-vegyelemző numerus klauzussal Magyarországnak pl. alig maradna vezető állásu nagyembere, akik pedig halálos hüséggel ragaszkodnak ahoz, hogy ők — és ez természetes is! — magyarok.

Ugyanezt elképzelni pl. az Egyesült Államok területén, ahol a világ minden tájáról összeverődött emberiség adott találkozót egymásnak, minden fantáziát felülmulna az esetleges eredmény.

De nem kell ezért olyan messze menni, hiszen maga Románia az, ahol a vezetőség csaknem az utolsó szálig idegen eredetü és származásu. Azzal, hogy a nevük végére odabiggyesztik azt a román jelleget áruló „u" betüt, még senki se mossa le pl. Bratianuról, hogy görög, Angelescuról, hogy örmény-zsidó, a harmadikról, hogy orosz származásu, de most a román cégér alatt csak az „u"-val végződő név alatt lehet érvényesülni.

Éppen ideje volna már, ha a nagyvilág közfigyelme ezekre a romániai csodabogarakra is rátévedne és a tulságos akarnokok buzgóságát erélyesen leintenék.

Z. K.

Ingyenes gyakorló tanfolyamot rendez a Gyorsiró Egyesület

Szept. 15-én kezdődik

A Debreceni Gyorsirók Társasága a nyári szünet után ismét megkezdi a maga eleven gyorsiró életét. Már szeptember 15-én kitünő gyakorló gyorsirók vezetése alatt hozzálátnak az ingyenes gyakorló tanfolyamhoz és ennek keretében az intenziv munkához.

Ezen a tanfolyamon, melyet Burgundia-utcai Ipariskola fizikai előadótermében tartanak, bárki részt vehet. (De az iskola igazgatóságánál jelentkezni, vagy beiratkozni nem lehet!) — Tandij nincs! — Mivel a tanfolyamra körülbelül 40—45 hallgatót vehetünk fel, a helyeket elsősorban azok számára biztositjuk, akik előbb jelentkeznek. Felvételt eszközöl az egyesület titkára, minden délután 3 órától, Domb-utca 17. sz. alatt, vagy pedig szeptember 15-én, este 7 órakor a Burgundia-utcai ipariskolában, földszint, balra második ajtó.

A tanfolyam óráit hetenként háromszor és pedig hétfőn, szerdán és pénteken tartják. Az egyesület a kipróbált és szorgalmas hallgatóit dijmentesen állásba is segiti.

A VÉRTESALJAI EGYHÁZMEGYE A RÉGI LELKÉSZVÁLASZTÁSI TÖRVÉNYHEZ RAGASZKODIK

A vértesaljai ref. egyházmegye most tartotta évi közgyülését. A tanácskozásra összesereglett az egyházmegye 34 egyházközségének számos kiküldöttje és az egyházmegye egész papsága. A tanácskozáson Huszár Dezső egyházmegyei főgondnok, országgyülési képviselő és Vargha Sándor esperes, csákvári lelkész vezetett. A gyülésen nyujtotta át Jeszenszky főszolgabiró a kormányzó kitüntetéseképpen a IV. osztályu magyar érdemkeresztet Velence érdemekben dus papjának: Becsy Károly, ny. lelkésznek. *A közgyülés a zsinat által leküldött lelkészválasztási törvénytervezetet nem fogadta el, hanem az 1904-ben alkotott lelkészválasztási törvényt kivánja továbbra is fenntartani, kisebb változtatásokkal.*

Olcsóbb lett a serténshus.

1 kg. töviskes vagy karaj	2.60 f.
1 kg. sódarhús csontnélkül	2.60 f.
1 kg. sódar csonttal	2.40 f.
1 kg. vékonyoldal	2.— f.
1 kg. börös hús	1.40 f.
1 kg. köröm	-.80 f.

Takács hentesnél

városi bérház, Simonffy utca

Tüzelőanyag

kedvező fizetési feltételek mellett legjutányosabban beszerezhető a Tüzelő- és Épületfakereskedelmi Részvénytársaságnál

Debrecen, Sas-u. 4. (Kossuth-u. sarok) Kölcsönsegélyző palota. — Telefon 46-10

A Szent Anna uccai városi bérház épitésénél történt kettős szerencsétlenség ügye a törvényszék előtt

Emlékezetes még, mult év nyarán a Szent Anna uccai városi bérpalota épitkezésénél sulyos szerencsétlenség történt. *A cement felvonó iezuhant és két munkás sulyos sérüléseket szenvedett,* ugy hogy heteken át állottak orvosi kezelés alatt. Az ügyben megindult a vizsgálat s annak során megállapitást nyert, hogy a szerencsétlenségért a felelősség a felvonó gépészen, Burai Péteren kivül a munkavezetőt: Keviczky Bélát a főpallérmestert: Hasek Antalt, az épitőmestert: Korányi Nándort és az épitő cég tulajdonosát: Ritter Sándort is terheli.

Eljárás indult tehát a kettős szerencsétlenség ügyében gondatlanságból okozott sulyos testisértés cimén, amely ügyben csütörtökön tárgyalt a debreceni kir. törvényszék Rézler büntettőanácsa.

A főtárgyalás során elsőnek Burai Pétert haligatta ki a bíróság, aki elmondotta, hogy *az álványon dolgozó munkások rosszul adták meg a jelt s ő megengedte a féket,* minek következtében a felvonó tartány lezuhant, a pallódeszkát leszakitotta az 5 métermázsa sulyu tartány s a munkások a földre zuhantak.

A többi vádlottak kihallgatásuk során előadták, hogy a felvonó gépház helyét nem ők jelölték ki s igy a sorozatos felelősség sem terhelheti őket. A vádlottak kihallgatása után a bíróság a sértetteket hallgatta ki, majd a szakértők adták elő véleményüket. A szakértői vélemények azonban nem egyeztek, amennyiben az egyik szakértő a gépház felállitásában találta a szerencsétlenség okát, mig a másik szakértő tisztára a gépész figyelmetlenségének mágyarázta a bekövetkezett kettős szerencsétlenséget.

A kihallgatások után az ügyész inditványt tett, hogy a bíróság a főtárgyalást napolja el. Egyrészt, mert a szakértői vélemények ellentmondók, másrészt, mert nem nyert beigazolást, hogy a gépház helyét ki jelölte ki. A felmerült adatok szerint ugyanis egy Máté nevü főpallér adta ki az utasitást arra nézve, hogy a gépházat hol állitsák fel. Ez esetben pedig, ha bigazolást nyer az, hogy a gépház felállitásában volt a gondatlanság, ugy az időközben elbocsátott **Máté** nevü főpallért terheli a felelősség.

Az ügyész inditványához a védők is csatlakoztak, amely után a bíróság elrendelte az előterjesztett bizonyitást s a főtárgyalást elnapolta.

A zeneiskolai felügyelő bizottság ülése

A zeneiskola a magyar zenéért - E hó 15-én lesz a növendékek beosztása

A zeneiskolai bizottság tegnap tartotta első ülését dr Vásáry István polgármesterhelyettes elnöklésével. Az uj elnököt Kövy Lajos, a legrégibb bizottsági tag üdvözölte, kiemelvén azokat a kiváló érdemeket, amiket dr Vásáry István a zeneiskola fejlesztése körül kifejtett.

Az ülés javaslatott terjesztett a városi tanács elé az óraadó tanárokra nézve s rendkivül fontos határozatot hozott a magyar zene érdekében.

A bizottság megtekintette a minden részében megujitott hangversenytermet, mely Toroczkai Oswald keze alatt Magyarország egyik legszebb hangversenytermévé lett.

A kiváló festőművész a zeneiskola szeretetétől indittatva *teljesen dijtalanul* két remekbe készült falfestménnyel gazdagitotta a termet.

Tandijkedvezmény iránti kérvények beadásának határideje szept. 15. A beiratások a legszebb eredménnyel folynak, ami egészen természetes, mert az iskola tanitási eredménye országszerte elismert.

Az intézet egyik tanárát, Buza Gábor hegedümüvészt meghivták Litvániában levő Memel város zeneiskolájába tanárnak, de Buza Gábor semmiféle anyagi előnyért nem hagyja el Debrecent, mellyel teljesen egybeforrt.

A gordonka tanszak nagy fellendülése Eisler Mihály tanárnak, a gordonka elsőrendü mesterének köszönhető, kinek októberi bemutatkozó hangversenyét a bizottság a legmesszebbmenő erkölcsi támogatásban részesiti.

Sajnálattal vette tudomásul a bizottság Páricsy Pál távozását, ki tanulmányai befejezése végett a zenemüvészeti főiskolára iratkozott be.

Az 1929. évi országos dalosverseny ügye is szóba került. Ugyanis a bizottság arra kéri a tanácsot, hogy a zeneiskola déli részét ne a tervbevett időpontban, augusztusban, hanem tavasszal meszeltesse ki, hogy az egész országból egybesereglő dalosok és más zenei előkelőségek látogatásakor az egész verseny központjául szolgáló hatalmas épület teljesen rendben legyen.

A tékozló feleség

Erdélyből Debrecenbe szökött egy gazdálkodó, mert amig kórházban feküdt felesége elköltötte egész vagyonát

Az élet egyik szomoru tragédiájának utolsó felvonása játszódott le tegnap a debreceni rendőrség előtt. Egy valamikor vagyonos biharmegyei gazdálkodó mondotta jegyzőkönyvbe életének szomoru történetét.

Utlevél nélkül jött Nagyváradról Debrecenbe *Kovács* Ferenc 30 éves gazdálkodó és éjtszaka idején gyalog szökött át a trianoni határon. Arca sápadt, szemei beestek, rá nyomta már bélyegét a tüdővész.

Még egy évvel ezelőtt vagyonos gazdálkodó volt. Bihardiószegen tekintélyes birtoka, a bankban pedig megtakaritott pénze. A télen azonban a betegség jelei mutatkoztak rajta. Tüdőbaj támadta meg szervezetét és rövidesen ágyba került. Néhány hétig felesége ápolta, a tulságosan hosszura nyult betegség azonban kezdett terhére lenni az asszonynak és beszállitották a nagyváradi kórházba.

Nyolc hónapig feküdt a kórházi ágyon Kovács Ferenc és ezalatt felesége vidám életet élt. Feltünően kezdett költekezni, gavallérokkal udvaroltatott magának és egymás után csináltatta a drága selyem ruhákat.

Néhány nappal ezelőtt elengedték a kórházból és boldogan ment haza Kovács Ferenc, aki nem tudva asszonyának életmódjáról, azt hitte, odahaza meleg családi fészek és hüséges hitvese várja.

Bihardiószegen azonban szomoru meglepetés várta: vagyona elpusztult.

Amig beteg volt, felesége féktelen költekező életmódja felemésztette mindenét. Nyolc hónap alatt az asszony 800,000 lejt vert el.

Kovács Ferenc elkeseredésében ott hagyta vagyona roncsait, tékozló feleségét és eltávozott hazulról. Most pedig a debreceni rendőrség fogdájában várja, hogy döntsenek sorsa felett.

A Sólyom Gáspár kardja

(Egykori feljegyzések nyomán.)

Irta: *Ifj. Széll István.*

II.

Aztán megint visszaesett a karos székbe, könnyei ismét megeredtek. Keserü volt akkor a magyar nők élete. Szépnek lenni átok volt.

Emésztő elkeseredéséből lódobogás zaja riasztotta fel. Mint sebzett tigris ugrott a kardhoz s megállva a szoba közepén, kiegyenesedett fejedelmi alakjával, kezében karddal, lélekemelő látvány volt.

Balkezét szivére szoritotta, mig jobbjával göresösen szorongatta a kard markolatát.

Sulyos férfi léptek közeledtek a tölgyfapadló tornácon végig. — Majd felpattant a nehéz kősifaajtó s annak keretében — Sólyom Gáspár férfiasan szép alakja jelent meg, a Jolán vőlegénye.

Jolán erőtlenül engedte a padlóra nagyatyja kardját s zokogva borult a Sólyom Gáspár széles mellére.

Sólyom Gáspár megdöbbenve hajolt Jolánhoz.

— Jolánkám, édes szép mátkám, mi történt?

Jolán fuldokolva roskadt le a karszékbe s válasz helyett az asztalon levő ékszerre és levélre mutatott.

Sólyom Gáspár mikor a levelet elolvasta, hátrált egy lépést. Arca halott halvány lett, majd Jolánhoz lépve, megsimogatta annak lágy, selymes hajfürtjeit. Hangja nem a harcedzett vitézé volt, hanem a szerető férfié:

— Jolánka, édes boldogságom, legyen nyugodt. Sólyom Gáspár elégtételt fog venni.

Jolán ijedten riadt:

— Gáspár, az Istenért, mit akar kegyelmed cselekedni?

Sólyom Gáspár nyugodtan válaszolt:

— Amit a magyar vitézibecsület parancsol.

Aztán gyöngéd szavakkal más tárgyra terelte a beszélgetést, a jövő boldogságukról beszélgettek, holott a Sólyom Gáspár szivében már tanyát vert a bosszu.

*

A sárréti ingoványos, kákás rét mögött már lehanyatlott a nap, mikor Sólyom Gáspár az asztalhoz lépett:

— Ezeket a török morzsákat majd személyesen adom át a szerelmes szivü bég uramnak. Azzal a karláncot s a levelet zsebébe rejtette.

Jolán egész valójában remegve nézte a jelenetet. Szive rosszat sejtett, de nem szólhatott; a kocka el volt vetve; a Sólyom Gáspár önérzetével játszani egyet jelentett a halállal.

Érzékeny bucsuvétel után nyeregbe vetette magát Sólyom Gáspár. Pompás almásszürke harciménje szinte táncolt alatta. Még egy bucsuintés s a Sólyom Gáspár hatalmas alakját átfonta a mészkövés, homokos ut pora.

Összeszoritott foggal lovagolt tova Sólyom Gáspár az est csöndjében. Már a vár tornyában felgyujtották a fáklyákat, mikor szemben Sólyom Gáspárral lódobogás hallatszott. E percben bukkant fel a rét mögül hold teljes fényében, nappali világosságot árasztva a csöndbe burkolt vidékre.

A másik lovas gyorsan közeledett. Török lovas volt, a turbánjáról messze csillogtak a drága kövek.

Sólyom Gáspár vérbeborult szemekkel rántotta meg a kantárszárat:

— Hah! nyomorult muzulmán, téged várlak én!

Óhaja teljesedett, mert pillanatok alatt egymás mellett állott a két lovas lova.

Sólyom Gáspár szinte elállotta a bég utját. Ez tört magyarsággal rivalt rá

— Mit akarsz? Félre az utamból!

Sólyom Gáspár szó nélkül zsebébe nyult s az ékszert és a levelet kivéve, nyugodt hangon vonta kérdőre a béget:

— Te küldted ezeket a hitványságokat az én szépséges menyasszonyomnak?

E szavakra gunyosan kacagott fel a bég:

— Az nem a te menyasszonyod, az mától kezdve az enyém....

Sólyom Gáspár előtt egy pillanatra elsötétült minden. De a másik pillanatban már a bég felhördülve kapott az arcához. Sólyom Gáspár az ékszert, levelet az arcába vágta.

— Nesze, török kutya!

Megcsillant a bég görbe szablyája s ennek szomszédjaként levegőbe suhant a Sólyom Gáspár szinte pallos-széles kardja. És a két harci mén, mintha érezte volna, hogy itt most gazdáik élethalálharcot vivnak, dühösen rontottak egymásra. Fent a levegőben pedig szikrákat vetett két éles kard. A küzdelem rövid volt. Sólyom Gáspár féktelen dühében oly rettenetes csapást mért a török bég fejére, hogy azt a szó szoros értelmében ketté szelte. Hajdik bég hangos orditással ölelte át lova nyakát. Szörnyet halt. Lova, a gazdája vesztét érezve, villámgyorsan megfordult s őrült iramban igyekezett a török tábor felé, gazdája holttestével.

— Máskép nem tehettem, a Jolánka becsülete az én életem.... De most már menekülnöm kell. Bujdosó lett belőlem. De visszajövök én s akkor.... akkor török vért iszom.

Sarkantyuba kapta lovát s visz-

A kormányzó az V. oszt. magyar érdemkeresztet adományozta László Imrének a városi nyomda müvezetőjének

Szép kitüntetésben részesitette a Kormányzó László Imrét, a Debrecen sz. kir. város és a Tiszántuli ref. egyházkerület nyomdavállalat szedőosztályának a vezetőjét. László Imrét a mult évben ünnepelték Debrecenben félszázados nyomdászsága alkalmából és az ünnepségen nemcsak a nyomdászság vett részt hanem maga a város is hivatalosan ünnepelte régi kiváló emberét.

László Imre elismerése azonban tuljutott Debrecen falain, mert a tegnapi napon egy levél érkezett a polgármesteri hivatalhoz, amelyet gróf Bethlen István miniszterelnök irt alá. A levél arról értesiti a várost, hogy a kormányzó is kitüntetésben részesitette a félévszadon keresztül dolgozó László Imrét.

A levél szövege a következő:

A Kormányzó ur Őfőméltósága folyó évi január hó 12. napján kelt magas elhatározásával előterjesztésemre Önnek félszázados müködése alatt teljesitett hü és buzgó szolgálata elismeréséül az V. osztályu Magyar Érdemkerseztet adományozza.

Erről Önt örvendetes tudomásul értesitem.

Bethlen.

A levélhez melékelve volt az V. oszt. Magyar Érdemkereszt. Szép Szép zöld szallagon lecsüngő bronz kereszt, közepén kettős kereszt zöld babérral övezett piros mezőben. Az érdemkereszt hátsó oldalán a következő felirat olvasható:

Deus pro nobis quis contra nos 1922.

Az érdemberesztet *dr Magoss György polgármester fogja átadni a kitüntetett László Imrének csütörtök délután a városi nyomda* telepén.

De alacsony az ablakod...!

(Népdal.)

De alacsony az ablakod az uccára,
Szemet szúr a rozmaringod: vigyázz rája!
Láttam is ott egy valakit settenkedni....
Rózmaringos ablakodra tekintgetni!

Mért is hagytad tárva-nyitva az ablakod...?
Szemes tolvaj kilopta a rozmaringod,
Ravasz kópé.... mit is forgat az eszébe'...?
Őszirózsa bokrétát tett a helyébe!

Csereberélt az a tolvaj nagytitokban,
Alighanem szerelem lesz a dologban,
Alkonyatkor, ha kitekintsz ablakodból,
— Merész tolvaj —: csókot is lop ajakadról!

(Debrecen, 1928.)

FURCHÁNYI LAJOS.

Bonyodalmak a benzinkutak felállitása körül

Egyre szaporodnak a benzinkutak Debrecenben

A Nyirbogdányi Petróleumgyár Rt. benzinkutak felállitására kért engedélyeket, még pedig a Hadházi uton, a Szoboszlói ut 4/b. sz. ház előtt, továbbá a belterületen a Betthyányi ucca és a Kossuth ucca sarkán, a Kálvin tér és Darabos ucca sarkán, a Frohner szálló előtt és a Széchenyi uccán akar a társaság benzinkutakat felállitani. A tanácsnak az a véleménye, hogy a jelenlegi kutak kielégitik a szükségletet, ezért a közgyülés elé viszi a kérelmet.

A Magyar Fantomüvek már felebbezéssel fordultak a közgyüléshez, mert a tanács nem engedélyezte a Piac ucca 67. sz. ház előtt egy benzinkut felállitását.

A város ugyanis engedélyt adott a Fantomüveknek, hogy a Mikepércsi uton és a Szoboszlói uton egy-egy benzinkutat állithasson fel A Fantomüvek azonban később azt kérték, hogy az egyik kutat a város belterületén állithassák fel, sőt még egy harmadik kutra is kértek engedélyt a Ferenc József ut 67. sz. ház, a Fróhner szálloda előtt. A város megengedte, hogy a Fantómüvek az egyik kutat a szoboszlói uti sorompónál állithassák fel, a másikat pedig a Hatvan ucca 69. sz. ház előtt. A Ferenc József uton azonban nem engednek át több benzinkut részére közterületet. Ezt a határozatot felebbezi meg most a Fantomüvek, amelyet azonban elutasitani javasol a jog- és pénzügyi bizottság.

A rendőrségen öngyilkossá lett hentessegéd büntársa ügyében csütörtökön tárgyalt a biróság

A tárgyalást bizonyitás kiegészitése végett elnapolták

Éles emlékezetben van még az a borzalmas öngyilkosság, amely mintegy három héttel ezelőtt történt a debreceni rendőrség palotájában, az egyik kihallgatás közben. Mint ismeretes a rendőrség annakidején egy hentesüzlet betörés ügyében elfogta K. Tóth Sándor és Bernáth Gyula hentessegédeket. Bernáth Gyula, aki jószándéku ember volt, s akit csak a rossz társaság vitt a bün utjára, a rendőri kihallgatása közben annyira elkeseredett bünössége miatt, hogy egy óvatlan pillanatban a második emeleti ablakhoz futott s azon kiugrott. Bernáth a rendőrségi palota köves udvarára zuhant és szörnyethalt.

A megrázó öngyilkosság után a rendőrség K. Tóth Sándor ellen folytatta lopás cimén tovább az eljárást. Kihallgatása során K. Tóth Sándor beismerte, hogy Bernáth Gyulával közössen követték el a hentesüzlet feltörését s az ellopott hentesárukat Haszna Mihály, Tóth Mihály és Fodor Sándor henteseknek adták el.

Ez alapján a debreceni kir. ügyészség vádat emelt K. Tóth Sándor ellen lopás büntette cimén, mig a három mester ellen orgazdaság cimén emelt vádat. A debreceni kir. törvényszék Bornemissza Károly dr egyes birája csütörtökön foglalkozott e lopási üggyel.

K. Tóth Sándor vádlott kihallgatása során elmondotta, hogy Tőkés István helybeli hentesmestertől lopták el az öngyilkosságot el követett Bernáth Gyulával közösen a hentesárukat. A biróság felolvasta Bernáth Gyulának a rendőrségen tett jegyzőkönyvi vallomását, majd kihallgatta az orgazdasággal vádolt három debreceni hentesmestert.

A kihallgatások után a védők bizonyitás kiegészitésre tettek inditványt, amelynek a biróság helyt adott s a főtárgyalást szeptember 26-ra napolta el.

SZINHÁZ ÉS MOZI

Bérletek kiváltása a Csokonai szinházban

Az 1928—1929. szini évre a bérletek jegyzését a szinház igazgatósága szeptember hó 17-én nyitja meg, mely alkalomból a következőkre hivja fel az igazgatóság a mélyen tisztelt bérlők szives figyelmét: A régi (törzskönyvezett) bérlők bérleteiket 1928 szeptember 17-től (hétfő) 21-ig (péntek); az uj bérlők, az eddig (mult évadban) nem bérelt helyeket ez idő alatt is, viszont a régi bérlők által ki nem váltott bérlethelyeket is szeptember 21-től (péntek) szeptember hó 26-ig (szerda) válthatják ki havi négy, vagy kettő és fél havi, vagy is tiz előadásra.

A bérletek jegyzése a szinház titkári irodájában szeptember hó 17-től kezdődőleg naponta d. e. 10—1 és d. u. 4—7 óráig eszközölhető.

Táncos görlöket keres a Csokonai szinház

A Csokonai szinház igazgatósága a szetpember 29-től kezdődő uj szini évadra táncos görlöket keres. *Szép, nyulánk, jó megjelenésü, jó hangu, fiatal lányok jelentkezhetnek szeptember 16-án vasárnap del előtt 10—12-ig a szinházi irodában.*

A megfelelők *rendes havi fizetést* fognak kapni és tagjai lesznek az Országos Szinész Egyesületnek.

Erkölcsi és iskolai bizonyitványok szükségesek.

Csokonai szinház igazgatósága.

MOZGÓSZINHÁZAK MÜSORA

VIGSZINHÁZ: Senorita. Történet Rio de la Platt országából. Bebe Danielst, a kedves primadonna, nadrágos szerepben mutatkozik be. Megelőzi: Az ügyvéd és a férje Lauis Verneuil világirü vigjátéka, Florece Vidorával.

URÁNIA: Az új szezon legjobb Zoro Huru filmje: Erő és szépség, ahol Zoro képviseli a szépséget, — Huru az Erőt. Megelőzi: Az elvarázsolt sziget, dráma.

METEORBAN szombaton: Jégáradat. Amerikai társadalmi dráma 6 felvonásban, Viola Danával és A pokol fia. Vadnyugati történet 7 felvonásban Hoot Gibsonnal. Előadások: 7 és 9 órakor.

szaszáguldott Jolánkához, ki kétségbeesve tekintett a Sólyom Gáspár feldult arcába:

— Gáspár édes, szerelmem, ugye bár véres elégtételt szerzett kegyelmed a becsületemért?

Sólyom Gáspár tompa hangon felelt:

— Igen az aljas fickó már nem él. Párbajban öltem meg őt.

Kinos percek következtek aztán. Majd Jolán kérő, de nyugodt hangja hallatszott:

— Gáspár, az Istenre kérem, meneküljön! Halálra fogják keresni. Velem mit se törődjön, én nő vagyok, engem nem bánthatnak.

Hosszas gondolkozás után szólalt meg Sólyom Gáspár:

— Hallgatok magára Jolánka és egyre kérem. Ezek a gazemberek a sárréti mocsarakba nem mernek utánam jönni. Az éjet lovammal ott töltöm. Holnap menjen fel a várba s a fegyverszobámban, a sisakban vannak az aranypénzeim, hozza el holnap este ilyenkor a rét széléhez. Aztán Isten segedelmével elfogom érni a Vayak kastélyát. Egyik hüséges emberemnek megadom az utasitást, járjon el, hogy Jolánkának baja ne essék. Én majd csak keresztültöröm magamat a török vonalon.

— Folyt. köv. —

Hotel PANNONIA-Pensio
Lidó (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegü pensió a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében, trópikus flórájú kert közepén.

Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztható igényeknek minden tekintetben megfelel.

Szobái tágasak, világosak és abszolut tiszták.

Több tagú családoknak egymásba nyiló szobákból álló lakosztályok.

Valamennyi szobában vízvezeték hideg-meleg folyóvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kitünő magyar—francia konyha.

Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

Legolcsóbban **fest, tisztit**
Weisz, Arany János-u. 9.
Gyász esetén tizenkét óra alatt fest.

Szerdán dönlenek, hogy ki épiti fel a Hatvan uccai bérházat

Ismeretes, hogy a debreceni izraelita hitközség a Hatvan-utcán négy emeletes bérházat szándékozik épiteni. A bérház épitésére a generál és részletmunkákra összesen ötvenen pályáztak és igy érthető a nagy érdeklődés, amely a döntést várja.

A hitközség elöljárósága tegnap ebben az ügyben értekezletet tartott, mely azonban bizalmas jellegü volt.

Megtörtént az ajánlatok összehasonlitása is, hogy megállapithassák, melyik a legolcsóbb. Döntés még nem történt. Hogy ki kapja meg a munkát, esetleg bizonyos részét, afelett szerdán este 6 órakor döntenek. A hitközség tanácstermében tartja ülését a vezetőség, mely határoz a munka kiadása tárgyában.

HIRDETMÉNY A KENYÉR ÉS PÉKSÜTEMÉNYEK FORGALOMBA HOZATALÁNAK UJABB SZABÁLYOZÁSÁRÓL

Közlöm a város lakosságával, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur 93608—1928. XI. K M számu rendeletével a kenyér és a péksütemény forgalomba hozatalát az alábbiak szerint szabályozta:

Péksüteményt (vizes-zsemlét, csészárzsemlét, kiflit, stb.) közfogyasztás céljára csupán nullás és kettes számu buzalisztből (főzőlisztből) szabad előállitani.

A kész vizes-zsemlének legalább 5 dkg., a császárzsemlének legalább 4 dkg., a kiflinek legalább 3 és fél dkg. sulyunak kell lenni.

A kenyér minőség és suly szerinti árát az árusitás helyén ki kell függeszteni. Kenyeret csak suly szerint szabad árusitani; a kenyér sulyát kiszolgáltatáskor meg kell mérni; az olyan kenyeret azonban, amelyet szokásos és általánosan ismert sulyban készitenek, ha egészben, vagy felerészben kerül eladásra, csak a vevő kivánságára kell megmérni.

Kenyeret és fehér süteményt pékeken kivül szatócsnak, füszer-, csemege-, élelmiszer-kereskedők, hentesek, tejkimérők, tejcsarnokok s kávémérések fenntartói, továbbá azok is árusithatnak, akik kenyér és fehér sütemény utcán, téren és piacon árusitására, a reájuk irányadó szabályok értelmében fel vannak jogositva.

Vendéglőben, kávéházban, korcsmákban, valamint egyéb nyilvános étkező helyiségben kenyeret és fehér süteményt, az ilyen üzletekben szokásos módon, az üzlethelyiségen kivüli fogyasztásra is ki lehet szolgáltatni.

A jelen rendelet ellen vétők kihágási uton sulyos pénzbüntetéssel, visszaesés esetén ezenfelül 5 napig terjedhető elzárással büntettetnek, amely kihágások ügyében a közigazgatási hatóság jár el.

Dr. Vass Károly,
városi tanácsnok,
az I-ső foku közigazgatási hatóság vezetője.

Kolozsváry József
villanyszerelő és mülakatos
Nyomtató ucca 16.
Elvállal: Mindennemü villamosáramu berendezések készitését, accumulátor töltést.

A Leánykálvineum évmegnyitója

Megdorgálták azokat a leányokat, akik a nyári vakációban bubira vágatták hajukat

Nyiregyházáról jelentik: Tegnap délelőtt szivet-lelket magasba emelő ünnepség keretében nyitották meg a tanitónőképző-intézettel bővült Leánykálvineum iskolai évét.

Az idén bevonuló tanulók már irásos szabályzatban kapják a viseletre vonatkozó szigoru fegyelmi rendelkezéseket is amelyeket a Kálvineum következetes puritanizmusa hat át.

Ime a szabályzatnak idevonatkozó pontjai:

Az iskolában minden növendék *egyforma köténybe*n tartozik járni. — Kivonulásokon, ünnepélyeken csak *egyenruhában* szabad megjelenni. A téli és nyári *egyenkalap* viselése is kötelező.

A ruha ülve födje a térdet. — Testszinü harisnya és divatcipő viselése tilos.

Eton- és bubifrizurát viselni nem szabad. Hosszu haj, vagy rendes körhaj az iskolás leányok hajviselete. — Homlokba csüngő hajat viselni nem szabad.

Világos, vagy rikitó szinü kabátot senki sem viselhet.

Ékszert viselni nem szabad.

Azokat, akik intézeti fegyelem ellenére a vakációkon szabályellenes, *divatos frizurát vágattak fejecskéjükre, vagy a kelleténél jobban megkurtitották ruhácskájokat, most az év elején megdorgálták.* — Megrovást kaptak a szülők is, a kik igy megengedik, hogy iskolai előriásokat rabságnak érezze a jövő magyar asszonya.

A megnyitó ünnepség előtt a ref. templomban istentisztelet volt. — Az uj tanitónőképző első évfolyamának 42 növendékét Ferenczi Károly igazgató készitette elő a tanitási évre, a polgári leányiskolásokhoz, a továbbképzősökhöz a Hiszekegy felhangzása után Dobay Sándorné intézett mélyen megindító évmegnyitó beszédet.

A Leánykálvineum történetében jelentős mozzanat a tanitóképzőintézet megnyitása. A tanitónőképzőnek 42 növendéke van, mig a Kálvineum többi intézeteiben *220 tanuló van.* A tanitónőképzőnek ideiglenesen Ferenczi Károly lelkész az igazgatója. *Első megválasztott tanára Nagy Vilmos,* aki Nagyváradról érkezett Nyiregyházára.

Uj erők léptek munkába a polgári iskolában is. Igy Kiss Margit magyar-német szakos tanárnő, *aki debreceni Dóczy-intézetben működött eddig, mint helyettes,* továbbá *Horváth* Idus testnevelő tanárnő.

A továbbképzőben Neubrunn Tóbiásné helyett, aki olyan kiváló eredménnyel vezette a ruhavarrást s aki állásáról lemondott, Osváth Sándorné ipariskolai tanárnő az uj tanerő.

Tegnap hajnalban a sebészeti klinikán meghalt Czina Viola aki a vonat elé vetette magát

Megírta tegnap a „Debreczen", hogy **Czina Viola** 15 éves műhimző tanuló-leány, tegnap este szülei szemeláttára a Katz telepen a vonat elé **vette magát** A mozdony az öngyilkos leány két lábát levágta s a sebészeti klinikán hajnalban **belehalt sérüléseibe.**

Czina Viola, feltünően szép, fejlett fiatal leány volt s a Péterfia ucca 76. szám alatt levő Pappné féle műhimző műhelyben volt alkalmazva, mint tanuló. Innen már este 7 órakor hazamehetett volna, azonban a kislány csak este 9 órakor, vagy még később járt haza. Szülei érdeklődtek, hogy hol marad olyan soká.

— A műhelyben voltam, sok a dolog tessenek megkérdezni, ha nem hiszik.

A szülők gyanut is fogtak, elmentek és kérdezősködtek. Kiderült aztán, hogy a kislány nem mondott igazat, már este 7 órakor hazamehetett volna, azonban ő korzózott, fiukkal sétált, udvaroltatott magának ...

Czina János kocsifényező, az apa ekkor megdorgálta leányát és intette, figyelmeztette a leányát, javuljon meg és térjen haza, ne sétáljon karonfogva a fiatalemberekkel, fiatal tacskókkal. Erre a kislány kijelentette, hogyha nem hagyják ugy élni, ahogy ő akar, **öngyilkos lesz. Ezután elment hazulról**

Szülei bejelentették eltünését a rendőrségen. Amikor megtalálták, hazament szüleihez és megigérte, hogy jó útra tér. Viola azonban nem javult meg, megint ki-kimaradt, nem járt haza rendesen, fiatalemberekkel járt karonfogva az uccákon. Egyszer szem betalálkozott az apjával, aki munkaruhában, festékesen ment az egyetem felé. A Péterfián találkoztak, a leány két fiuval ment karonfogva. A leány elfordította fejét, nem akarta megismerni az apját, szégyelte a gavallérok előtt becsületes munkás apját, aki munkaruhában ment.

Odahaza korholták, figyelmeztették, javuljon meg, legutoljára kedden reggel. Előzőleg még egy fájdalmas eseten kellett keresztül mennie az apjának. A Kút uccán haladt és egy férfi odaszólt az apának:

— Nézze már a mai lányokat, karonfogva megy már egy fiatal leány is a gavallérral.

Ekkor látta megdöbbenve az apa, hogy éppen az ő leányáról van szó. Sírva követte a leányát. Szerdán reggel nyugodtan ment el a leány, szülei meg sem dorgálták előző napi cselekedetéért. És estére aztán elkövette az öngyilkosságot a vonat alá vetette magát. Semmiféle búcsúlevelet nem hagyott hátra, csak kis véres kalapját, ridiküljét ...

A legnagyobb vidéki rádió szaküzlet
Studio Rádio **BLEYER ERNŐ**
Ferenc József-ut 41.
Budapesti árak. Rádióügyben dijtalan felvilágositás.
Philips gyártmányokban óriási választék.
Telefunken, Nora, Bappo, Saba stb.
alkatrészek állandóan raktáron.
Villanycsillárokban és villanyfelszerelésekben meglepő választék. — **„Takarékosság" révén kedvező részletfizetés.**

Nagyszabásu kasszafurás Szolnokon

Debrecen felé menekültek a szolnoki kasszafúrók.

Tegnap este távirati értesítés érkezett a szolnoki rendőrségtől Debrecenbe, amelyben értesitik, hogy nagyszabásu betörés történt Szolnokon, ahol ismeretlen tettesek felfeszitették a **Munkásbiztositó Pénztár kasszáját** és onnan közel 3.000 pengő készpénzt loptak el.

A feljelentés után a szolnoki rendőrség azonnal megindította a nyomozást és megállapította, hogy a tettesek nagy szakértelemmel megfúrták a kasszát és belőle 2860 pengő készpénzt loptak el. A nyomozás adatai szerint

a kasszafúrók hárman voltak és a vonathoz mentek, ahol Debrecenig váltottak III. osztályu vasuti jegyet.

A szolnoki rendőrség távirati megkeresése alapján Debrecenben is széleskörü nyomozást indítottak a kasszafúrók kézrekeritése érdekében és egyben országos körözésüket is elrendelték a vakmerő betörés tetteseinek.

Gyászrovat

Özv. Csatlós Józsefné szül. Szekeres Ilonka, élt 30 évet, róm. kath. Temetése folyó hó 15-én délután 3 órakor a Szent Anna kápolnából.

Özv. Szabó Józsefné szül. Szekeres Eszter, élt 44 évet. Temetése folyó hó 14-én délután 4 órakor lesz, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia utcai temetőháztól. A temetést Fehértói temetkezési váll. rendezi.

Jónás Antalné szül. Galli Zsuzsika, élt 29 évet. Temetése folyó hó 14-én délután 3 órakor lesz, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia utcai temetőháztól. A temetést Fehértói temet. váll. rendezi.

Luka Etelka, élt 8 hónapot. Temetése folyó hó 14-én délelőtt 11 órakor lesz, a Szent Anna temető kápolnájából, a gör. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Gnandt Magduska, élt 3 hete. Temetése folyó hó 14-én délután 3 órakor lesz, a Csonka utca 20. számu háztól, a róm. kath. egyház szertartása szerint a Várad utcai temetőbe. A temetést Fehértói tem. váll. rendezi.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon rokonoknak, jó barátoknak, hivatal főnökömnek, hivatal társaimnak és jó ismerősöknek, kik édes jó anyám temetésén megjelentek és jelenlétökkel fájdalmamon enyhiteni igyekeztek, ez uton mond hálás köszönetet *Göröncsér Irén.*

Böröndöt, retikült, pénztárcát
a készitőnél vegyen
FEUERMANN böröndösmester
Debrecen, Piac-u. 26. (Gambrinus passage)

A NAP HIREI

Anyám képe

Hónapos szoba a lakásom. Négy üres fal között élem mindennapi életemet, mint egy kóbor kutya. Elhagyottan, kidobva az Életbesenki sem törődik velem; magamra utalva állok ebben a nagy, modern Bábelben. A legényember szomoru sorsa jutott nekem is osztály részül: nincs otthonom és a puha családi fészek melegsége már csak mint gyermekkorom felejthetetlen, szép emléke él lelkemben.

Szomoru elhagyatottságomban elmosódott ködkép lebeg szemeim előtt: egy áldott asszonynak képe, aki életében és halálában egyaránt Szent, a legszentebb minden asszonyok között. Az anyám volt ez az asszony, aki negyed évszázaddal ezelőtt hagyott itt engem és elment oda, ahonnan már nincsen több visszatérés.

Kis gyermek voltam akkor, vidáman játszadozó, apró kis embercsemete. Örökös napsugár vidám életem, aki nem tudta felfogni, mit jelentett: elveszíteni az anyát.

Négy deszkafal zárta magába és
ráborult az anyára az anyaföld.
Azóta minden virág csak neki nyilott,
neki hordtam minden ibolyát, orgonát.
Neki, csak neki!
Virágjaim csakis a Szent Asszonyé voltak,
aki megdicsőült halálában.

Így neveltem hosszu éveken át és kerültem ki az életbe, anélkül, hogy megismerhettem volna azt, ami minden embernek kijutott: az anyai szeretetet.

Egy kép volt az örökségem: édes anyám képe. Ez mindenütt elkisért utjaimon, örökös talizmánom volt életem küzdelmeiben. Hónapos szobámnak egyetlen disze ott állott iróasztalomon. Ha kopott is volt ez a régi fénykép, előttem a leadrágább kincs maradt.

Elutaztam a napokban. Kirejtettem szomoru kalickámból: hónapos szobámból.

Messzire repült az élet vándora, aki egész életében kergette a boldogság délibábját, aki szeretetre, megértésre, otthonra vágyik.

Ugy érzem, megsegitett jó anyám: mert azt hiszem, megtaláltam.

Boldogan tértem haza és szobámban első tekintetem az iróasztalomon anyám képét kereste. Hirtelen elállott a lélekzetem: a kép nem volt ott. Kétségbeesetten kerestem és örökkévalóságnak tünt fel az a néhány pillanat, amikor szemeim felfedezték anyám képét a falon. Be volt rámázva és egy szál fehér szekfü diszitette.

Azt hittem álmodok. Nem akartam hinni szemeimnek. Hát léteznek még ma meleg szivü emberek? Ma, amikor mindenkin kegyetlenül átgázol az „emberi" társadalom?

Egy asszony lépett a szobába: háziasszonyom.

— Ugy-e, nem haragszik? — kérdezte. — Nem akartam, hogy tönkremenjen az a kép. Volt egy üres rámám és amig távol volt, berámáztam.

Szótlanul, némán állottam ott, kicsiny, hónapos szobám közepén, mint akinek ayökeret vertek lábai és egy árva könnycsepp szaladt végig gondoktól felszántott arcomon.....

(—ency.)

Megbánta a lóvásárlást és visszalopta a kifizetett vételárt

A tábla felemelte a furfangos gazda büntetését

Ez év februárjában a nyiregyházai törvényszék **Tóth György** nyirtétényi lakost 35 pengő pénzbüntetésre itélte, zsarolás vétsége elmén, mert a gazdálkodó **Éva József**, ugyancsak nyirtétényi gazdától, erőszakkal 200 pengő készpénzt elvett.

Az érdekes zsarolási ügy előzménye még a múlt év augusztusára nyúlik vissza. Nyiregyházán, az augusztusi országos vásárban történt, hogy **Éva József** gazdálkodó, két lovat hajtott fel a vásárba. Árulás közben odatévedt **Tóth György** falubeli gazdálkodó s megegyezett a lovakra. Megállapodtak hogy 196 pengőért megvásárolja Tóth a lovakat s azokat még aznap délután odahaza Nyirtétényben átveszi és kifizeti.

Igy is történt. A gazdálkodó, **Éva József** hazahajtotta a lovakat s délután a megbeszélés szerint tényleg megjelent nála **Tóth György** gazda, aki kifizette és elhajtotta a jószágokat. Másnap azonban furcsa dolog történt. Reggel korán beállított Tóth György **Éva Józsefhez**, s ravasz módon elmondotta, hogy ugy emlékszik, hogy a lovak kifizetésekor 50 pengővel több pénzt adott át. **Éva József** erre gyanutlanul elővette pénztárcáját s kivette belőle az előző napon kapott két darab százas bankót, amellyel igazolni akarta Tóth előtt, hogy nem kapott több pénzt. Tóth azonban csak erre várt. Amint a gazda kivette erszényéből a két százast, kikapta a pénzt a kezéből és futásnak eredt. Futás közben pedig visszaszólt: A lovakat, amelyekkel beesapott, majd visszaküldöm.

Délfelé tényleg a kapu előtt állt a két szürke. Éva József azonban nem nyugodott bele az ilyen vásárvisszacsinálásba s a csendőrségre ment és Tóth György ellen megtette a feljelentést a vásár miatt.

A nyiregyházai törvényszék enyhitő körülmények figyelembevételével 35 pengőre itélte a furfangos gazdát, aki megbánva a lóvásárt, ilyen furfangos eszközökhöz folyamodott, hogy vissza kapja a pénzét.

Csütörtökön került ez a nem mindennapi ügy a **Tábla**, **Oláh-büntetőtanácsa** elé, **ahol Tóth György büntetését 35 pengőről 80 pengőre emelte fel.**

x Fényképkiállitás! Liener fényképész legujabb felvételeiből, láthatók műtermének. Csapó utca 1. szám alatti kirakataiban.

— A Kollégiumi tanács városi tagjai. A Tiszántúli Református Egyházkerület átirt Debrecen város tanácsához, hogy az ujabb 6 éves ciklusra válassza meg delegáltjait a kollégiumi tanácsba. A tanács a csütörtöki ülésen foglalkozott ezzel az átirattal s egyhangulag ismét az eddigi tagokat választotta meg, akik a következők: Dr. Magoss György polgármester, dr. Csürös Ferenc közművelődési tanácsnok, dr. Vargha Elemér helyettes főjegyző és dr. Miszti Károly tiszti főügyész.

— Zászlószentelési ünnepély Hajdúböszörményben. Szeptember 16-án, vasárnap, nagyszabásu zászlószentelési ünnepély lesz Hajdúböszörményben ahol a HADRÓÁ zászlóját fogják felszentelni. A rendezőség megkérte Debrecen város tanácsát, hogy valamilyen formában vegyen részt az ünnepélyen. A tanács dr. Csürös Ferenc közművelődési tanácsnok javaslatára zászlószöget küld a hajdúböszörményi zászlószentelési ünnepélyre.

— Az I. Nemzeti Eucharisztikus Kongresszus és jubiláris katholikus nagygyülés. A jubiláris nagygyülés és az I. Nemzeti Eucharisztikus Kongresszus október hó 5-től 9-ig tart. — A kongresszuson résztvevők az összes vasutakon és hajókon féláru menetdij kedvezményben részesülnek. A kedvezmény október 2-től 12-ig tart. Felvilágositást készséggel nyújt az Országos Katholikus Szövetség. (Budapest, IV. Ferenciek tere 7. III. lépcső, I. emelet 8.)

— A Máv. levente dalárda hangversenye. A debreceni Levente Dalárda szeptember 15-én, szombaton este hangversenyt rendez. Erre a célra a városi zenede dísztermét kérte a városi tanácstól. A magisztrátus a szokásos feltételek mellett teljesitette a kérést s igy a Levente Dalárda lesz az első, amely az ujonnan restaurált zenedei dísteremben hangversenyezni fog.

— Nem lép be a város a BEMAC-ba. A Bükk- és Mátravidéki és Északmagyarországi Automobil Club átiratot intézett Debrecen városához, — amelyben felkérte, hogy lépjen be alapitó tagul az egyesületbe. Az alapitó tagságidij 1.000 pengő, a beiratási dij 100 pengő. A városnak azonban erre a célra fedezete nincs és igy a jog és pénzügyi bizottság nem javasolja a közgyülésnek a belépést.

— Izraelita istentisztelet. A debreceni izraelita hitközség templomaiban és pótimaházaiban: Deák Ferenc u. templom, Kápolnás uccai templom, elemi iskolai pótimaház, polgári iskolai pótimaházban a Ros hasonoh ujévi istentiszteletek sorrendje a következő: Pénteken este 5 óra 55 perckor. Szombaton reggel 6 órakor, délután 4 órakor és este 6 óra 20 perckor. Vasárnap reggel 6 órakor, délután 4 órakor mincha ima után táschlich. Este 6 óra 40 perckor. — Hétköznapokon reggel 5 óra 30 perckor és este 6 óra 10 perckor.

Az elnökség.

— A turkesztáni török egyetemi hallgatók köszönete Debrecen városának. A nyár folyamán több turkesztáni török egyetemi hallgató látogatott el Debrecenbe, ahol megtekintették a város nevezetességeit, kirándultak a Pallagra is. A török ifjakat a városi tanács látta vendégül s kalauzról is gondoskodott. A turkesztáni egyetemi hallgatók, akik közül többen évekkel ezelőtt a pallagi akadémiának voltak hallgatói, a legjobb emlékekkel távoztak el Debrecenből. Most azután szép levelet intéztek Debrecen város tanácsához, amelyben köszönetet mondottak a szives fogadtatásért és vendéglátásért. A levél magyar nyelven iródott s azt az összes turkesztáni egyetemi hallgatók aláirták és pedig ugy magyarul, mint török betükkel. Ezt az érdekes levelet a csütörtöki tanácsülésben mutatta be Csürös Ferenc dr. közművelődési tanácsnok. A tanács a török ifjak köszönő levelét tudomásul vette.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti: Az Európa északnyugati részén elhelyezkedett maximumból a hideg levegő áramlása ma reggelig állandóan tartott. Ennek következtében a légnyomás is folytatta emelkedését. A tegnap reggel hétórai 756.3 m.-ig, ami a tegnap esti barométerálláshoz viszonyitva 1.5 m. el több. A hideg levegőnek ez az áramlása tette felhőssé egész délelőttig az eget. Csapadékképződést azonban nem idézett elő (az ország egyéb területein voltak kisebb esők).

A hőmérséklet minimuma az elmult éjszaka folyamán 15.0 C volt.

A hideg légáramlás okozta lehülés a borult ég folytán az éjjeli minimumban nem érvényesült, de az átlagos hőmérsékleti nivót az előző napival szemben 2.8 C-szal szoritotta lejebb. A mai nap folyamán a maximum 25.5 C volt, a talaj közelében, attól 5 cm-re 30.7, 0 cm-en 38.9, 15 cm-en 23.6, 100 cm-en 19.8 C. A délelőtt folyamán beálló felderüléssel megindúló napbesugárzás hatása nyilvánul a tegnapi nál kissé nagyobb maximumban.

Az éjszaka folyamán a hőmérséklet minimuma 10 fokig fog süllyedni, mig ma, 14-én, részben felhős idő mellett *a hőmérséklet kevéssel a mai fölé fog emelkedni. Esetleg csapadék sincs kizárva.*

x Tekintse meg Liener műtermének legujabb müvészi arcképsorozatát.

— Október hó 15-én kezdődik a rokkantak felülvizsgálata. Ma érkezett meg a népjóléti miniszter rendelete a rokkantak felülvizsgálatára vonatkozóan. Az 1922-es rendeletre való hivatkozással a háromévenként megtartandó felülvizsgálat idejét, amelyet köztudomásuan a tavasszal elhalasztottak, most október hó 15-ére tüzte ki a miniszter. A vizsgálatra ezúttal azok is jelentkezhetnek, akiket eddig még nem vettek fel a hadigondozottak nyilvántartásába. A rendelet intézkedése szerint a vizsgálattal november 30-ig el kell készülni.

x Rose nyelviskola felkéri előjegyzett tanitványait és mindazokat, akik idegen nyelvek iránt érdeklődnek, szíveskedjenek hétfőn az iskola helyiségében, Bika épület, mozibejárat, a következő időpontokban megjelenni: francia nyelvre jelentkezők 3 órakor, németre 4 órakor, angolra 5 órakor, olasz, spanyol, vagy egyébb nyelvekre pedig 6 órakor.

— Felhivás a leventékhez! Debrecen sz. kir. város Testnevelési Vezetősége ezuton hozza az összes debreceni és Debrecenhez tartozó tanyai leventék tudomására, hogy folyó év és hó 16-án, vasárnap, ugyanazon a helyen és ugyanazon órában, ahol legutóbb beosztva voltak, feltétlenül jelenjenek meg, leventefoglalkozásra. Akik hétköznap jártak szintén 16-tól kezdődőleg azon a hétköznapon, amelyiken jártak, azon a helyen és időben ahol legutóbb tettek eleget leventekötelezettségüknek, jelenjenek meg. Akik eddig még nem voltak leventék, azok jelentkezzenek a Városháza, földszint 18. számu szobában, délelőtt 8—10 óráig. Akik a jelentkezési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, az 1921. évi LIII. t.-c. és a V. K. M. 69.000—1927. számu rendelet értelmében, mint fegyelmi vétségért a legsúlyosabban lesznek büntetve. — **Debrecen sz. kir. város Testnevelési Vezetősége.**

Vidéki teherautó áruszállitásra ad iparengedélyt a város

A Magyar Vasutak Autóközlekedési Vallalat R-T., vagy amint röviden irják a MAVART, beadványt intézett a városhoz, amelyben négy vonalra kérte árufuvarozásra az iparengedély megadását. A beadvány szerint a MAVART a Debrecen—Szeghalom, a Debrecen—Berettyujfalui—Komádi, a Debrecen—Hajduböszörmény—Polgár — Onód—Miskolc és a Debrecen—Biharnagybajom vonalon *foglalkozna áruknak teherautón való továbbitásával.*

A beadványt dr. Vass Károly tanácsnok referálta tegnap délután a jog- és pénzügyi bizottság előtt és az engedély kiadatásának a megtagadását javasolta, mert ugyanezen vonalakra van engedélye a *Helyivasutnak*, valamint egy engedélye van dr. Schwartz Arthur ügyvédnek is, amelyet a kereskedelemügyi miniszter adott ki.

Az iparhatóság a kereskedelmi és iparkamarához is fordult szakvéleményért, amely a szekvéleményben azt mondotta, hogy sem gazdasági, sem közforgalmi érdek nem indokolja, hogy a meglevő engedélyen kivül még ujabb engedélyek kiadassanak.

Dr. Vásári István polgármesterhelyettes, főjegyző szólalt fel a kérdéshez és rámutatott arra, hogy ez a kérdés nem érinti a már kiadott engedélyeket, amelyek csupán személyfuvarozásra szólnak. Furcsának találja a Kamara szakvéleményét, amely gazdasági érdekből nem tartja kivánatosnak az engedély kiadását. Hiszen minél sürübb a forgalom, két lakott hely között, akár vonaton, akár autóval, az csak a gazdasági élet hasznára szolgál. Annál is inkább kivánatos az áruforgalom javitása, hiszen jelenleg Berettyóujfaluból Debrecenbe, vagy vissza, csak Püspökladányon keresztül lehet átrakodással árut továbbitani.

Hasonló értelemben szólal fel dr. Debreczeny Barna is és a jog- és pénzügyi bizottság javasolja is a közgyülésnek a MAVART részére az iparengedélyek kiadását.

— **Megüresedett vassátrak és árusitó rekeszek.** A gróf Dégenfeld-téri vassátrak és a Simonffy uccai húsárusitó rekeszek közül több üresedésben van, igy többek között a gróf Dégenfeld-téri V. sor, 10-es számu sátor is. — Midőn ezt az érdekeltek tudomására hozom, értesitem, hogy a sátorbér egy hónapra 6 pengő, a húsárusitó rekesz pedig havi 10 pengő bér mellett vehető bérbe. A vassátrakban elsősorban élelmiszerféléket lehet árusitani. Erdeklődők a szükséges felvilágositásokat az I-sö foku közigazgatási hatóság (Kossuth ucca 20.) földszint 39. számu hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt kaphatnak. A sátrakat és húsárusitó rekeszeket is az I-sö foku közigazgatási hatóság adja bérbe.

Aki nem szereti a detektiveket és minden kerékpárost annak néz

Még májusban történt, hogy *Szendrei* Gábor hentes-segéd egy barátját elköltöztette régi lakásából. Ezt megelőzően azonban egy kicsit iszogattak a régi lakásban, amint modta azért, hogy a bort ne keljen a lovaknak vinni.

Az állatbaráti cselekedetnek az lett a vége, hogy Szendrei Gábor ittas lett.

Az első butorrakománnyal már a Kossuth utca elején jártak, amikor az ágydeszkák lecsusztak a szekérről. — Szendrei Gábor *káromkodni kezdett.*

Arra felé járt kerékpáron *Jancsó* detektiv, aki figyelmeztette a garázda hentest, hogy *hallgasson és inkább a forgalmi akadályt távolitsa el.* Erre a jóindulatu figyelmeztetésre Szendrei Gábor Jancsó detektivnek esett.

Már-már tömeg gyült a hangos jelenetrendező hentes-segéd körül és ezért kénytelen volt Jancsó detektiv összekötni, hogy a rendőrségre szállitsa. Mivel azonban Szendrei barátja, akinek butorait szállitotta, *kezességet vállalt, hogy nem követnek el több rendzavarást,* eltekintett az előállitástól.

Alig ment el azonban Jancsó detektiv, *már is ujabb botrányt csinált Szendrei Gábor.*

Szintén kerékpáron jött, hogy megnézze a csoportosulást egy *Vinberger* Sándor nevü fiatalember. Amint Szendrei meglátta a kerékpáron közeledni, *nekiment, lelökte a kerékpárról és ütlegelni kezdte* a következő szavak kiséretében:

— *Te gazember, te is abból a bandából való vagy!*

Az utcai botrány után Jancsó detektiv feljelentette Szendreit *hatósági közeg elleni erőszak cimén,* Vizberger Sándor pedig *becsületsértésért* adott be feljelentést Szendrei Gábor ellen a járásbiróságon.

Az ügyet tegnap tárgyalta dr. *Gyöngyösi József* járásbiró. A tanuk vallomása alapján Szendrei Gábort vétkesnek mondta ki becsületsértés vétségében és a becsületvédelmi törvény alapján, az enyhitő körülmények figyelembe vételével *4 napi fogházra változtatható 20 pengő pénzbüntetésre* itélte és kötelezte az összetört kerékpár javitási költségeinek megtérítésére.

Mivel Szendrei Gábor az itéletben megnyugodott, *az jogerőssé vált.*

---

x Uj fényképkiállitás Liener fényképésznél, Csapó ucca 1. szám alatt.

— **Rendőrőrszem a Teleky és Varga ucca sarkán.** A Piac ucca rendezéssel kapcsolatban a Szent Anna és Royal szállodáig terjedő útszakaszt a közlekedésből kizárták. A forgalom nagyrésze ennek következtében a Varga és Teleky ucca egy részén bonyolitódik le és valóságos főuccai forgalom van ezeken az útvonalokon ,a déli és esteli órákban, a vonatok megérkezésekor. A debreceni rendőrkapitányság őrszemélyzeti osztályparancsnoksága, a szerdai nap folyamán a Teleky és Varga ucca sarkán rendőrőrszem felállitását határozta el.

x Fülöp Sándorné Benedek Ilona női kalap különlegességek szalonjában Péterfia utca 42. sz. eredeti párisi modellek óriási választékban rendkivül mérsékelt árakban. Iskolai kalapok, alakitások a legolcsóbban.

— **Két bosnyák a fiatalkoru bíróság előtt.** Jelentette a „Debreczen" hogy a rendőrség őrizetbe vett két fiatalkoru bosnyák árust, akik erőszakkal árultak szöveteket. Tegnap a rendőrség befejezte a vizsgálatot és a két bosnyákot átkisérték a fiatalkoruak bíróságához.

x Idegenek és vidékiek figyelmébe. A *„Debreceni Kalauz" 180 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobággyal. Ára részletes térképpel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.*

— **Áskisérték a liliomtiprással vádolt iparost az ügyészségre.** Megirta a „Debreczen", hogy S. L. debreceni iparos ellen nyomozást indított a rendőrség, mert feljelentés érkezett a rendőrségre, hogy két 14 éves leánygyermeken a fertőzés büntettét követte el. A megindult nyomozás csütörtökön délelőtt befejezést nyert ez ügyben s még a délelőtti órákban S. L.-t a debreceni kir. ügyészségre szállitották át, ahol lefolytattják ellene az eljárást.

— **A perbeszédekig jutottak a Reismann-féle valorizációs perben.** A debreceni kir. itélőtábla Szoboszlay tanácsa csütörtökön is folytatta a Reismann-féle örökösödési és valorizációs perben a főtárgyalást. Csütörtökön a bizonyitási eljárást befejezték és a perbeszédekre került a sor. Délelőtt Lukács Gy. Moskovics Jenő és Porkoláb Zoltán beszéltek a felek nevében. A tárgyalást délután is folytatják. — Itélet csak a jövő héten várható.

— **Elütött egy szekeret s megállás nélkül tovarobogott az autó a tiszaföldvári országúton.** Kiss János békésszentandrási gyümölcskereskedő kocsijába Kunszentmárton és Tiszaföldvár között az országúton belerohant egy vadul száguldó automobil. A kocsiból Kiss János kiesett az úttestre és életveszélyes állapotban szállitották kórházba. Az egyik lovat, amelynek lába és bordái eltörtek, nyomban főbe kellett lőni. A gázoló autó sofőrje tovább száguldott. Most a csendőrség nyomoz a lelketlen gépkocsivezető után.

Társam

Szomoru szemü kincsem,
Mit hagyjak reád:
A lelkem kincsét hintsem,
Álmatlan éjben
Örökségül Reád?

Jó volna kóstoló kedvvel
Izét érezni társi üdvnek,
Amiért boldog, áldott,
Aki vigan élhet, küzdhet.

Nekem reményem sincsen,
Hogy szomjam oltják földi vágyak.
Szomoru szemü Kincsem,
Álmatlan éjben fekete lovak
Röpitik már a nyoszolyámat...

ZAGONI KELEMEN.

---

x Tankönyv eladás összes iskolák részére, — használt féláron kapható — csere-, vétel legmagasabb áron. tankönyv kötés, vászonháttal ötvenfillér, mindenkinek, Springernél, főposta mellett.

— **Feltörtek a piacon egy uccai bódét.** Csütörtök éjjel feltörtek a Kossuth ucca és Kigyó ucca sarkán Topich Ignácné uccai bódéját. Szerdán este 9 óra tájban bevégezte a napi árusitást és bezárta a sátor ajtaját és ablakát. Csütörtökön reggel, amikor kiakarta nyitni, nagy meglepetéssel vette észre, hogy betörők jártak ott az éjjel, akik az üvegablak felfeszitése után kisebb összegü pénzt, élelmiszert és édességet loptak ki. A nyomozás megindult.

— **Az elektromos előkészitő tanfolyam** folyó hó 17-én, hétfőn kezdődik a helybeli fa- és fémipari szakiskolában. A tanfolyam bevezető része a később tartandó elektromos szerelő és elektromos gépkezelői tanfolyamoknak. A tanfolyam tartama 8 hét, előadások: kedd, csütörtök, szombat este 6—9 óráig. Gyakorlatok vasárnap délelőtt tartatnak. Beiratkozhatnak azok akik 18 életévüket betöltötték és legalább egy évi fémipari műhelyi gyakorlatot igazolni tudnak. Beirási és tandij 37.30 pengő.

— **Szigoruan bünteti a rendőrség a közlekedési kihágásokat.** A debreceni rendőrség kihágási osztályára sürün érkeznek feljelentések szabálytalan hajtások miatt. A kihágási ügyosztály a folytonosan ismétlő közlekedési szabálytalanságokra való tekintettel igen szigoru és erélyes rendszabályokat léptet életbe. A szabályzat ellen vétőket pedig szigoruan büntetik. Az utóbbi napokban azonban még súlyosabb szabálytalanságoknak is jöttek a nyomára. Jogositvány és hajtási engedély nélkül vezettek motorbiciklit. Ezért egy debreceni kereskedelmi ügynököt öt napi elzárásra itéltek. Szerdán ujabb két ilyen kihágási feljelentés érkezett be, amelyekre az eljárás megindult.

Ügyvédi, Orvosi
Kereskedelmi
Ipari és mindenféle

nyomtatványokat

Falragasz
Levélpapir
Meghivókat

gyorsan, izléses kivitelben, előnyös árban készit a

Tiszántuli Hirlap könyv- és lapkiadóvállalat r. t.

könyvnyomdája

Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.

Csak egy mosolyt

EGY SKOT VICC

(A skótok közismertek arról, hogy fukarok és imádják a pénzt):

Két skót fogadott egy *sillingbe*, hogy melyikük marad *tovább a viz alatt*.

Lemerültek ... s *mai napig sem akadt senki sem rájuk*.

A NÖK

Agyonütöttem öt legyet, két hímnemüt és három nőnemüt.

— Honnan tudod, milyen nemüek voltak?

— Mert kettőt az *asztalon* ütöttem agyon, hármat pedig a *tükrön*

EGYSZERÜ

— Hallom, ön elvált a feleségétől? Mi volt a válás oka?

— *A házasságom.*

ORVOSNÁL

— Ha abba hagyja az ivást, meg érheti *nyolcvanadik évét is.*

— Akkor elkéstem doktor ur, inkább iszom tovább.

— Miért?

— Mert már *nyolcvankétéves vagyok.*

AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK HUZÁSA

Az osztálysorsjáték 15-i húzási napján kisorsolt 1000 nyeremény teljes jegyzékét itt adjuk. A húzás folytatása pénteken reggel fél 9 órakor.

4.000 pengőt nyert: 14974.

2.000 pengőt nyert: 48695, 53862.

1.000 pengőt nyert: 13733, 29919, 55761.

600 pengőt nyert: 18971, 19296, 21650, 50796, 55344, 72788.

500 pengőt nyert: 2214, 13639, 14759, 16241, 22737, 28451, 34729, 39204, 49471, 58947, 67446, 68135.

200 pengőt nyert: 1724, 3069, 3709, 5142, 5507, 5663, 7131, 8507, 10376, 11871, 12506, 12611, 15883, 17044, 18490, 19114, 20241, 22085, 23517, 24238, 26152, 26453, 29305, 29856, 31269, 36918, 37798, 40588, 41128, 43599, 44041, 50089, 51687, 51872, 54838, 55393, 57795, 57993, 58235, 63460, 66233, 67266, 67927, 68756, 72403, 72801, 73727, 75172, 77729, 77990, 78336, 79190.

— Indiában az iskolában tanitják Magyarország történetét. Bhupinar indiai maraharadzsa Budapestre érkezett és az egyik fővárosi lap munkatársa előtt tett nyilatkozatában kijelenti, hogy Magyarországot ismerik Indiában, ahol az iskolában tanitják Magyarország történelmét és mostani helyzetét.

— Kőszénszállitás. A debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara felhivja az érdekelt szénkereskedők figyelmét, a m. kir. 6. honvéd vegyesdandár ellátásvezetője, 3.300—1928. sz. hirdetményére, melyben egyes alakulatuk részére, az 1928—29. évben szükséges darabos kőszén szállitására hirdet nyilvános versenytárgyalást. Részletek megtudhatók a kamaránál.

— Lezuhant a második emeletről épités közben. A Budakalászi Textilművek gyártelepén épités közben Zalabai Gábor 18 éves kőműves, lezuhant a második emeletről és halálosan szállitották a kórházba.

Cigányok a debreceni rendőrségen

Tokajról és Nagycseréről toloncolták Debrecenbe a kóbor cigányokat

Tegnap este valóságos **karaván** érkezett a rendőrség központi ügyeletére. Egy lovas szekér állott meg a kapu előtt és a vén gebe alig birta cipelni útasait. **Négy cigány, meg egy csendőr ült a szekeren, aki a csavargókat maga előtt terelve, behajtotta a rendőrség épületébe.** Itt azután megállapitást nyert, hogy a négy cigány debreceni illetőségü, neveik Lakatos Gusztáv, Lakatos Kálmán, Lakatos Anna és Balog Ferenc. Tokajon fogták el őket és Debrecenbe toloncolták.

A rendőrségen a cigányok azt állitották, hogy Szerencsre mentek a **búcsura**, ahol fakanalakat árultak. Itt azonban Lakatos Kálmánnénak ismeretlen tolvaj ellopta a kabátját, minek zsebében 50 pengő készpénz volt.

— Azért mentünk tekintetes uram Tokajba, — siránkozott Lakatos Anna hogy bejelentsük a csendőrségen a lopást. És mégis minket toloncoltak haza.

— Nem vagyunk mi kérem alásan tolvajok, becsületes sármunkások és teknőkészitők vagyunk.

— Balog Ferencne kkocsija, meg lova van és azzal toloncoltak ide minket

A rendőrségen a négy cigányt őrizet be vették és mindaddig fogva tartják, amig a vizsgálatot le nem folytatják. A rendőrség most azt szándékozik megállapitani, hogy nem követtek e el a cigányok valami bűncselekményt, vagy kihágást és mennyiben felel meg a valóságnak vallomásuk.

UJABB CIGÁNY TRANSZPORT

Alig kisérték le a fogdába a négy sármunkást, ujabb cigány transzport érkezett a rendőrségre. Nagycseréről toloncolt a csendőrség Debrecenbe egy cigánylegényt, aki feleségével és rajkóival minden foglalkozás nélkül csavargott a községben. Kihallgatásuk kor azt állitották, hogy a Nyirségből jöttek ide. Illetőségük megállapitása után hazatoloncolják az egész cigánycsaládot.

x Magyar munkásnak ad kenyeret, ha harisnyáit *Benyáts Emil* gyárából veszi. Eladás nagyban és kicsinyben, Debrecen, Piac ucca 18 szám. Tisza-palota.

— Revolveres, véres családi dráma Budafokon Budafokon Wratár Rudolf pincér, négy lövéssel súlyosan megsebesitette válófélben levő feleségét. Glott József kereskedő, az asszony udvarlója késsel támadt rá a pincérre és dulakodás közben sikerült kicsavarni kezéből a revolvert. A merénylő elmenekült.

— A cseh diákok tiltakoznak a magyar diplomák nosztrifikálása ellen A magyar diákok Kassán tiltakozó gyülést tartottak a cseh kormánynak azon rendelete ellen, amely megtiltja a magyar egyetemeken szerzett oklevél nosztrifikálását.

— Hatvany Lajosnak súlyos bélfekélye miatt szabadlábrahelyezését kéri a védője. Budapestről jelentik: A klinikai vizsgálat megállapitotta, hogy Hatvany Lajosnak előrehaladott bélfekélye van. Védője szabadlábrahelyezési kérvényt adott be.

x Tankönyvek az összes iskolák részére beszerezhetők, használt tankönyvek félárban. Antalfy József könyv- és papirkereskedése, Szent Anna- és Varga utca sarok.

— Huszonöt napi elzárásra itélték, mert engedély nélkül koldult. — A rendőrségen előállitották özv Borovics Jánosné, 68 éves hajléktalan asszonyt, aki a Simonffy ucca 5. szám előtti ház kapujában leült az uccán a földre és könyöradományokat gyüjtött. Dr. Varga László rendőrfogalmazó tiltott koldulásért 25 napi elzrásra itélte Borovicsnét, aki hasonló kihágásért már háromszor volt büntetve.

— Agyonlőtte magát egy milliomos, mert mindenét elkártyázta. Pozsonyból jelentik: Besztercebányai villájában ma délután agyonlőtte magát a Felvidék egyik leggazdagabb földbirtokosa, Andrasovan. A földbirtokos, akit többszörös milliomosnak ismertek, szenvedélyes kártyajátékos volt s az utóbbi hónapok folyamán egész vagyonát elvesztette a kártyán.

— Késelés a korcsmában. Tegnap este véres verekedés színhelye volt a Virág uccán levő Kepecs féle korcsma ahol **Balog András** 25 éves tolgás ivott egy barátjával. Már mind a ketten ittasak voltak, amikor valamin összevesztek. A vita mind hevesebben folyt. Egyszerre csak Balog András érezte, hogy barátja jobb vállába döfte kését. **Nagyot sikoltva ugrott fel az asztaltól, azonban a késelő jóbarát pillanatok alatt kiugrott a korcsma ajtón** és a sötétség leple alatt eltünt. Balog András állandóan vérző sebével a mentő állomásra sietett, ahol a mentőorvos első segélyben részesitette, — azután pedig kiszállitották a sebészeti klinikára, ahonnan kezelés után a lakására, Apponyi ucca 52. szám alá vitték.

— Eljegyzések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be Mátyás Lajos—Horogh Erzsébet. — Szabó Imre—Dézsi Berta. — Nagy Sándor—Ölveti Zsófia. — Szatmári Lajos—Karajos Zsófia. — Kozma György—Orosz Zsuzsánna. — Guti István—Vokla Ilona.

— Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Macz Gábor földmives, fiu Lajos. — Szilágyi Lajos cipész, leány Erzsébet. Burai János kereskedő, fiu Zoltán. — Tolnai Gábor napszámos, fiu Imre. — Varga Lajos mázoló s., leány Mária. Zwick Ferenc gazd. ispán, fiu Ferenc. Vértesi Nagy József napsz. l. Piroska.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be Nagy Sándor ref. 13 napos, Varga u. 38. szám. — Serbán Erzsébet 9 napos, gk. Hajduszoboszló.

— Revizió alá veszik a romániai közhivatalnokok vagyonát. A román ügyvédek kongresszusán Popescu igazságügyminiszter bejelentette, hogy elkészült a büntetőkódex tervezete, — amely azt az intézkedést is tartalmazza, hogy a törvény életbeléptetésétől számitott egy éven belül revizió alá veszik valamennyi közhivatalnok vagyonát.

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, szeptember 14.

Budapest 557.5 (3) (20) 9.30 Hirek, közgazdaság. 11.45 Hirek, közgazdaság, s közben 12 órakor déli harangszó az egyetem-téri templomból, — utána kamarazene. 1 Pontos időjelzés időjárás és vizállásjelentés. 3 Hirek, közgazdaság, élelmiszerárak. 4.45 Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 5 Dr. Holló József felolvasása 5.45 Szórakoztató zene. 7 Rádió amatőrposta. 8 Dr. Kontz Endre müvtanácsos előadása. 8.30 Részletek J. Strauss „Cigánybáró" és „Denevér" c. operettjeiből. 10 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, utána cigányzene.

Külföld: 11 Bécs: Zene. 12.15 Brünn: Gramofonzene. 12.55 München Emmanuel Gianna (bariton) hangversenye. 1.30 Barcelona: Rádió-trió. 3 Zürich: Gramofonzene. 4.15 Bécs: Délutáni hangverseny. Hamburg: Grieg-dalok. 5 Nápoly: Lina Ferri (szoprán) hangversenye. 6.30 Brüsszel: Kamarazene. Hamburg: Angol lecke. Milánó: Jazz band. 6.40 Oslo: Francia lecke. 7 Berlin: Olasz lecke. 7.15 Stambul: Török zene. 8 Kopenhága: Tánczene. 9 Oslo: Arne Melsom hegedüestje. Róma: Zenekari hangverseny. 10.35 Leipzig: Éjjeli zene.

DEBRECENI FESTŐMÜVÉSZ BUDAPESTI SIKERE

G. Szabó Kálmán kiállitása az Ernszt muzeumban

G. Szabó Kálmán festőmüvész, tanitóképzőintézeti tanár az Ernszt muzeum felkérésére a muzeum őszi kiállitásán több fametszetét állitotta ki. Dr Lázár Béla, a hirneves esztétikus a kiállitást ismertető füzetben igen szépen emlékezik meg G. Szabó Kálmán kivételes müvészetéről, a fővárosi sajtó pedig egyértelmüen a legjobb magyar grafikusok közé sorozza. A Pesti Napló szerint G. Szabó Kálmán grafikái meglepően kész, kiforrott müvész artisztikus megnyilatkozásai. A Budapesti Hirlap a fametszetek egyéni stilusát, az Az Est a magyar grafikus tábor nagy nyereségét, a Magyarság a szebbnél-szebb müveit, az Ujság a Jézus sorozatát és a regényillusztrációt, a Magyar Hirlap különleges művészetét, jó kulturáját, tájképeit és bibliai kompozicióit dicséri. Legszebben mégis a Pester Lloyd irról, Francois Masereel, a belga világhirü grafikussal méri össze és a régi nagy mesterekre emlékeztető müvészetét méltatja. A ritka nagy siker bizonyára megérdemelt tetszéssel fog találkozni Debrecenben, ahol a nagyközönség által alig ismert nagy müvész csöndes visszavonultságában alkotja szükebb hazáján tul is értékelt és becsült müveit.

x Vidéki utra legjobban útazik, a Fortuna bérautóval. Megrendelhető Csapó ucca 10. szám alatt. Telefon 3-20. szám.

— A Zenekedvelők Köre diszes kiállitásu programmot küld szét tagjainak és az érdeklődőknek, melyben 1928—1929. évi hangversenyeit ismerteti. A hat bérleti hangverseny oly magas nivóju, aminőre vidéki városokban még nem volt példa. A tagsági igazolványok a Zeneiskolában vehetők át, a jövő héttől fogva megszünik a törzskönyvezett bérlők joga, ha jegyeiket ki nem váltják.

— **Halálra égett leány.** Heit Ilonka, 19 éves budapesti leány, napok óta Szekszárdon tartózkodott rokonainál. Tegnap délután a leány a konyhában foglalatoskodott, miközben a tüzhelyből szikra pattant ki, amely meggyujtotta a tüzhely előtt levő forgácsot. Tüzoltás közben a leány ruhája lángot fogott, még mielőtt segitségére siethettek volna meghalt.

— **Gyujtogatott a végrendelet megsemmisitése miatt.** Hajósovics Lajos 47 éves földmives, felgyujtotta Rozsné 62 éves birtokosasszony gazdasági épületeit. A gyujtogatás oka az volt, hogy Rozsné, akinek földjét Hajósovics már 8 éve müvelte, megigérte, hogy birtokát végrendeletében Hajósovicsnak hagyja. Időközben azonban megváltoztta szándékát és a már elkészitett végrendeletet hatályon kivül helyeztette. A földmives erre bosszuból felgyujtotta a gazdasági épületeket. Pénteken délelőtt a pécsi törvényszék statáriális tárgyalást tart az ügyben s igy itéletet is hirdet.

— **Gyermeket szült a vonaton egy leányanya s kidobta az ablakon.** — A kecskeméti rendőrség két nappal ezelőtt értesitette a szegedi rendőrséget, hogy a Budapest—szegedi személyvonaton, Kecskemét és Páka állomások között ismeretlen fiatal nő, gyermeket szült a vasuti kocsiban, — majd az ujszülöttet kidobta a vonat ablakából. A kecskeméti rendőrség megállapitása szerint az ismeretlen nő Szegedre utazott. A szegedi rendőrség két napos nyomozás után megtalálta a keresett nőt, a szegedi nőgyógyászati klinikán. Nóth Ilona, tisztviselőnő, két nappal ezelőtt jelentkezett a klinikán azzal, hogy motorkerékpár szerencsétlenség érte és emiatt belső vérzése van. A klinikán azonban megállapitották, hogy a vérzés a szülés utókövetkezménye. Jelentést tettek a rendőrségen, amely megindittotta a nyomozást, kihallgatta a leányt, aki rövid kihallgatás után elmondotta, hogy a vonatban gyermeket szült és a csecsemőt kidobta az ablakon. A gyermekgyilkos anyát felgyógyulása után beszállitják a szegedi ügyészség fogházába.

Bámulatos hatásu arcszépitő szer a
Fáy-crém.
Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.
Egy tégely ára — — — — 1 P
Hozzávaló **Fáy szappan** szintén 1 P
Kapható: **Grósz Nagy Ferenc**
Arany Egyszarvu gyógyszertárában
Debrecen, (Szinház mellett).

Vizvezeték
Gőzfütés
Csatornázás
Egészségügyi berendezés
Fülöp Miklós
vizvezeték, csatornázás és fütőberendezési vállalata
DEBRECEN, Csapó ucca 3
Telefon 9—17.
Költségvetés dijtalan.

SPORTHIRER

Budapesten lesz az első futballvilágbajnokság

A futball szövetségek legtöbb tóruma, a FIFA kimondotta, hogy 1930-ban a FIFA-kongresszussal egyidőben rendezik meg az első futball világbajnokságot. A FIFA kongresszus 1930-ban Budapesten lesz és igy a világbajnokság mérkőzései ott lesznek. A németek ugyan maguknak akarják megkaparitani a rendezést, azzal az érvvel, hogy Budapesten nincs megfelelő nagyságu pálya a közönség befogadására. Azonban a konferencia elvként elfogadta, hogy az első világbajnokság Budapesten lesz, illetve kiegészitésképpen Bécset is belehet kapcsolni és egyes mérkőzéseket ott is le lehet bonyolitani, mert pl. a Hohe Warte pálya 80.000 főnyi közönség befogadására is alkalmas lehet. Budapesten is átalakitják és bővitik az Üllői uti és Hungária uti pályákat majd s igy nem lesz akadálya a világbajnokság megrendezésének.

BVTC legyőzte a DTE tenniszcsapatát.

Az erőlista mérkőzések során a második helyért küzdött az utóbbi időben kitünően szereplő DTE és a jó játékosgárdával rendelkező Bihari Tennisz és Vivó Club. A mérkőzés debrecenben kezdődött és itt 4:4 arányban döntetlenül végződött a tenniszverseny, egy szám azonban lejátszatlan maradt. — Most bonyolitották le a hátralévő vegyespáros számot Berettyóujfaluban. Nyiri István dr., Fényes Pálné játszott a Leitner Barna, Molnár Lili párral. Erős küzdelem után Nyiri—Fényesné pár győzött 5:4 arányban és igy a BVTC az erőlista második helyére került. A BVTC most a bajnok DEAC tenniszcsapatával kerül össze az első helyért. A DEAC-nak nagyon meg kell dolgozni az első helyért. A mérkőzés Budapesten lesz.

A zsidó ünnepek miatt

Debrecenben vasárnap nem lesz labdarugómérkőzés, az összes erre a napra kitüzött amatőrbajnoki mérkőzéseket elhalasztották. Egyedül a DVSC játszik amely Nagykállóba megy és ott az NSE-vel kerül össze a bajnokságért.

A vasárnapi mérkőzések birái:

A vasárnapi mérkőzéseket a következő birák vezetik: Hungária—III. ker. FC (szombat) Gerő. Vasárnap: Ujpest—Bocskay, Biró. Sabaria—Nemzeti, Csárdás, Bástya—Vasas, Himmler. Kispest—Somogy, Juhászdr., Turul—Rákospalota, Krapitzer. Terézváros—Soroksár, Béles. Husos—Zala-Kanizsa, Klein. Pécs-Baranya—Józsefváros, — Kann F.

Szeptember 23-án

két fronton is küzd Budapest válogatott csapata: Budapester, Berlin, Prágában Prága város legjobbjai ellen játszik. Előreláthatóan a következők képviselik Budapest szineit:

Berlin ellen: Acht—Takács—Dudás, —Borsányi, Bukovi, Berkessy—Ströck, Takács II., Turay, Szedlacsek, Kohut.

A cseh profik ellen: Ujváry—Fogl II., Fogl III.—Kléber, Kalmár, Schneider—Senkey II., Mészáros, Kautzky, Hirzer, P. Szabó.

Vasárnap DKASE—DTE bajnoki

Az üresen maradt vasárnapot felhasználva a DKASE és DTE előrehozzák bajnoki mérkőzésüket és vasárnap délután ½ 4 órai kezdettel le is játszák a vasutas pályán. — Előzőleg ½ 2 órakor az ujonnan bemutatkozó és már eddig is szép eredményeket felmutató Homokkert FC játszik bemutató mérkőzést a *Székgyár FC* csapatával.

Az érdekes mérkőzések 1 pengős ülő és 50 filléres állóhely jegyekkel tekinthetők meg.

Biróküldés

DTE—DKASE DVSC pálya délután fél négy óra: Szántó Zoltán.

Nagykállói SE—DVSC, Nagykálló d. u. fél 4 óra: Szabó Kálmán.

Homokkert FC—Székgyári FC: Angyal Sándor.

A Bocskay meg a PIFC

Nemeslelkü ajánlat hangzott el a PIFC (Pincérek és Pikolók Ifjusági Fotball Clubja) a Kossuth szobor mögött egy padon megtartott választmányi ülésén. *Csendom* főintéző magasröptü beszédében a debreceni sport általános helyzetét ismertette. Sajnálattal állapitotta meg, hogy a nagy csapatnak a Bocskaynak eddig mindössze csak egy pontot sikerült összegyüjteni.

— Ha segithetünk rajtuk, akkor szivesen kölcsön adjuk a Bocskaynak a mi két pontunk közül az egyiket — jelentette ki.

Most csak az a kérdés, hogy a Bocskay elfogadja-e ezt a nemeslelkü adományt.

HITELESITETT USZÓREKORDOK

A Magyar Uszószövetség intézőbizottsági ülésén becikkelyezték az uj KISO. K. rendeletet, továbbá a következő rekordokat hitelesitették:

400 m-es gyorsuszás 5.21.2 Sigritz MESE. 100 m-es gyorsuszás 1 perc Bárány István MESE, 100 m-es hátuszás 1.15.4 Bicskey MESE.

100 m-es gyorsuszás 59.8 Bárány M. ESE (Amsterdami olimpiászon). 100 m-es hátuszás 1.14.4 Bárány MESE. 100 m-es hölgy hátuszás 1.34.8 Siposs Manci. 1500 m-es uszás 21.59.6 Halasi UTE. (Sporthiradó).

Nurmi 18-án Budapestre jön s részt vesz az athletikai versenyen.

Nurmi világbajnok szeptember 18-án Budapestre jön és részt vesz a 20 ki athletikai versenyen. —

FELHIVÁSOK!

Felkérem a Kinizsi FC összes játékosait, hogy ma, pénteken este a club helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

Felkérem a Pincér Ifjusági Fotball Club játékosait, hogy pénteken este 8 órakor a Gambrinus Étterem előtt sziveskedjenek megjelelenni. Megbeszélés a vasárnapi mérkőzés felől. — Intéző.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszavidéki 77 kg-os 25.90—26.10, 78 kg-os 26.10—26.30, 79 kg-os 26.35—26.55, 80 kg-os 26.55—26.65, felsőtiszai 77 kg-os 25.85—26.05, 78 kg-os 26.05—26.25, 79 kg-os 26.30—26.50, 80 kg-os 26.50—26.60, fejérmegyei, bácskai és dunántuli 77 kg-os 25.75—25.95, 78 kg-os 25.95—26.20, 79 kg-os 26.20—26.40, 80 kg-os 26.40—26.50, pestvidéki 77 kg-os 25.80—26.00, 78 kg-os 26.00—26.25, 79 kg-os 26.25—26.45, 80 kg-os 26.40—26.50.

Rozs pestvidéki 24.40—24.55, más 24.40—24.55, Árpa I-a 26.50—26.75, közép 26.25—26.50, sörárpa felv. 28.50—29.50, egyéb 27.50—28.50. Köles 26.75—27.50, Repce 45.50—46.00, Zab I-a 26.00—26.50, közép 25.25—25.50, Tengeri tiszántuli —, egyéb 31.30—31.60, Korpa 20.75—21.00.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai Buza októberre 26.10, 26.16, 26.02, 26.10, 26.08, 26.16, 26.02, 26.04, zárlat 26.02—26.04, márciusra 28.60, 28.64, 28.52, 28.58 28.46, 28.48, zárlat 28.45—28.48, májusra 29.50, 29.56, 29.38, 29.44, 29.26, 29.30 zárlat 29.26—29.28. Rozs októberre 25.46, 25.38, 25.46, 25.48, 25.42, zárlat 25.46—25.48, márciusra 27.72, 27.58, 27.66, 27.64, 27.58, 27.64, 27.66, zárlat 27.68—27.70. Tengeri májusra 28.60, 28.56, 28.60, 28.54, 28.58 28.54, zárlat 28.52—28.54.

PESTI ÁLLATVÁSÁROK

A mai vágómarhavásárra felhajtottak 586 darab vágómarhát. Árak kilogramonként élősulyban: Ökör legjobb 100—120, kivételesen 128.132, középminőség 82—98, gyengébb 64—80; bika legjobb 98—106, kivételesen 110, középminőség 88—96, gyengébb 72—86; tehén legjobb 90—106, kivételesen 112, középminőség 72—88, gyengébb 50—70; bivaly 67—70, növendékmarha 60—100; kicsontozni való 34—52 fillér. Vontatott üzletmenet mellett az árak változatlanok maradtak, csupán bikák olcsóbbodtak 4 fillérrel.

Országos vásárok sorrendje

Vasárnap, szeptember 16. Jászárokszállás, Kiskundorozsma, Kóka, Szabadszállás, Turkeve.

Hétfő, szeptember 17. Kálóz, Kölelek, Magyaróvár, Mezőkeresztes, Ózd, (állatvásár nincs), Paks, Patca, Püspökhatvan, Sajószentpéter, Sárosd, (pótvásár), Somlóvásárhely, Szany, Szeghalom, Szöny, Tamási (sertésvásár nincs), Tiszacsege, Tokaj.

Meghivó

a *Debreceni Közraktár és Kereskedelmi Részvénytársaság* 1928 szeptember 25-én délután 4 órakor Debrecenben, a *Magyar Országos Központi Takarékpénztár* debreceni fiókja helyiségében (Ferenc József ut 59. szám alatt) tartandó

XLI. rendes közgyülésre

Tárgysorozat:

1. A zárszámadások beterjesztése, az igazgatóság és a felügyelő bizottság ezekre vonatkozó jelentése, az 1927—28. évi mérleg és eredményszámla megállapitása, valamint határozat a nyereség hovafordítása felett.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság tiszteletdijának megállapitása.
4. Igazgatósági tagok választása.
5. Felügyelőbizottsági tagok választása.
6. Alapszabálymódositás.
7. Esetleges inditványok.

Figyelmeztetés:

A közgyülésen szavazati jogát csak az a részvényes gyakorolhatja, aki részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt az alapszabályok 14. paragrafusa értelmében a közgyülés tartamára azt legalább 3 nappal megelőzően Debrecenben, a társaság pénztáránál (Hid utca 16. sz.) vagy a Magyar Országos Központi Takarékpénztár debreceni fiókjánál, avagy Budapesten, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár főintézeténél (IV., Deák Ferenc utca 7. sz.) letétbe helyezte.

Szerkesztői üzenetek

Nős állásnélküli fűszerkereskedősegéd. Mély sajnálattal veszünk tudomást arról, hogy nős embernek milyen nehéz manapság elhelyezkedni. Mi csak annyit tehetünk, hogy megfelelő hirdetést leközlün Önnek, nehéz helyzetére tekintettel, ingyen. Tessék megfelelő szöveget behozni.

„Rigófütty a moziban". Sajnálattal nem adhatunk jelen irásának helyet, mert a rendőri kivezetést és a foglalkozásokat jelzővel köritett sorokat esetleg, sőt biztosan félre magyaráznák, már pedig csak Nagyságod sem óhajtja, még olvasóinkat, — akik között sok egyszerü ember is van — bántaná egyik, másik kifejezése. Mást kérünk.

Téli kabátot
Téli öltönyt
Téli felöltőt
Téli fiu kabátot

már most vásároljon, mert nagyon **olcsón kapja Debrecen legnagyobb férfi,- fiu-ruhaáruházában, a**

Magyar Ruhaipar-nál

közvetlen a Bika-szálló épületében.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: *József kir. herceg-utca 1., Arany-Bika-épület.* **Egyszer fizet és köznap két lap: a DEBRECZEN és TISZÁNTULI HIRLAP, vasárnap három lap: a DEBRECZEN, TISZÁNTULI HIRLAP és a DEBRECENI HÉTFŐI UJSÁG közli apróhirdetését.** *Apróhirdetésekre telefonon felvilágositást a 7—88 sz. telefonszámunk alatt kaphat*

Levelezés

NYUGDIJAS.
Komoly, Megy a kocsi, porzik az ut utána. Arkados. Kettő egypár, Nagyipar, Kamat 15, Egyetértés, Pajtás jeligés leveleket igazolt tulajdonosaik átvehetik a kiadóhivatalban. x

Állást kereső nők

ELSŐRENDŰ
főzőnő, hosszú éves bizonyitvánnyal, állást vállal, Maróthy György ucca 37. 5 ajtó. 1411

GYERMEK
mellé ajánlkozom gyakorlattal. Szives megkeresést kérek. 1375

VARRODÁBA
gyakorlott kézi leány és tanuló felvételik. — Mester u. 39. 1360

OKLEVELES
gyermekgondozőnő állást keres vidékre. Cim a kiadóban. 1383

Állást kereső férfiak

35 ÉVES
nős, családos vagyok 8—10.000 pengő biztositékkal raktárnoki, pénzbeszedői — vagy más bizalmi állást — keresek. Cim a kiadóban. 1155

ASZTALOS-
segéd buter- és épületmunkát keres. Schoppelt Alfréd, Vámospéres, Szőlős u. 318. 1238

Betöltendő állás nők részére

Kifuló leány
felvesz Földes, Hatvan u. 11. szám.

MÁSFÉLÉVES
gyermek mellé megbizható nőt keresek. Zápolya u. 4. 1328

EGY
mindenes bejáró cseléd szept. 15-re felvételik. Szappanos u. 18. 1400

MÜHIMZŐ
tanulóleányokat fizetéssel felveszek. Mühimző Szalon, Péterfia 76., keresztépület. 1384

EGY
jó családból való kis leány gyermek mellé felvételik. Csapó u. 28. Weisz Lajosnál. 1386

JÓL
főző szakácsnőt azonnal felveszek. Horváth Gáborné, Kossuth u. 13. 1382

FÉRFI-
szabósághoz ügyes kézimunkás leány azonnalra felvételik. Nyil utca 100. 2. ajtó. 1378

MINDENEST
felveszek, ki főz, mos, dohányt hazahord. Trafikban, Szent Anna u. 41. 1367

NÉMET
nevelőnőt keresek egész napra 2 kis leánykám mellé. Cim a kiadóban. 1193

JÓ
családból való kis leány 15 éven felüli, kifutónak felvételik. Magyar Divatház, Piac u. és Simonffy u. sarok. 1363

TANULÓ
leány cipőfelsőrészkészitéshez felvételik Vértesi-nél Csapó u. 21. 1421

Betöltendő állás férfiak részére

ÜGYES
kifutó azonnal felvételik. Bőrkereskedés, Simonffy u. 2. 1397

JÓMUNKÁS
fodrászsegéd felvételik Forgácsnál, Hungária-palota. 1401

JÓ
családból való, 4 középiskolát végzett fiu tanulónak felvételik. Mayer Divatáruház, Piac 18. sz 1407

HETES
fiatal, azonnal felvételik. Némethi, Timár u. 31. 1371

KIFUTÓ
fiut felvesz a Szövetkezet, Csapó u. 39. 1370

GYERMEKTELEN
házmester felvételik. — Kölcsey u. 24. 1368

ÜGYNÖKNEK
alkalmas egyének keresetnek jutalékra, később fix fizetésre. Bővebbet Hatvan utca 22. szám. 1225

NŐS
gazdasági cselédet keresek. Jelentkezés Bocskay-tér 1. Népház, titkári hivatal. 1376

JÓMUNKÁS
borbélysegéd azonnal beléphet Enyedy fodrásznál, Hajduhadház. 1385

VILLANYSZERELŐ
és műlakatos tanulót felvesz Kolozsvárv József, Nyomtató u. 16. sz. — 1373

EGY
fiatal cipészsegédet állandó munkára felveszek. Gönczy József, Árpád-tér 21. sz. 1389

KIFUTÓ
fiu felvételik. Grünwald cipőüzem, Sas utca. 1393

EGY
jómunkás borbélysegédet azonnali belépésre felveszek özv. Uzonyiné, Nádudvar. 1131

KIFUTÓ,
vagy ta nuló fiu felvételik Kusza Béla fűszerkereskedése Mélusz tér 1419

TANULÓKAT
felvesz Fekete gépjavitó műhely, Hadházi ucca 18. 775

JÓ
családból való tanulót felvesz Barta rövidárunagykereskedése, Hatvan u. 13. 1396

Ajánlat

NÉMET-FRANCIA
angol és általában minden nyelvoktatást, korrepetíciót, előkészitést vizsgákra, olcsón és eredményesen, könnyü módszerrel vállalnak kiváló szakerők. Felvilágositást nyujt dr. Kövessi József a „Debreczen" szerkesztőségében, este 6—7 óra között. xx

ÖLTÖNYÖK
45 pengőtől készülnek. 1200-nál több mintában válogathat. Csapó ucca 45. 1398

MAKULATURA-
papir hely szüke miatt kilónként nyolc fillér Springer papir- és fotoüzletében. 1361

EGYETEMI
hallgató úri családok gyermekét direkt módszer szerint tanitja német és francia nyelvre. Három hónap alatt biztos eredmény. — Cim: Zsila Jenő, Kollégium II. emelet 54. 1362

LAKÁSRA
ellátásra is, urleányokat elvállalok, Telek ucca 94. szám, ajtó 6. 1493

LEGMODERNEBB
szépségápolás — párisi módszerrel. — „Tertia" Kozmetikai intézetben, Piac ucca 72. I. e. 1380

NŐI
kalapok jutányosan készülnek, alakítást vállal Turiné, Pacsirta 41. 8/a

TESSÉK NYOMOZNI!
Igaz? Hogy legolcsóbban szép kalapot csak „Anny"-nál kap. Csapó ucca 47. szám, filc kalap má 6 pengő alakítás 3 pengő. Kaplein minden divat szinben 4 pengő. Masamódok figyelmébe. 56 F

BUTOR-
hulladék 3.40 m. felaprítva, hazaszállítva. — Schwartz, Agárdi u. 6. Telefon 21—04 1250

WÉBER
könyvkötő. Piac ucca 75. szám. Könyvkötések reklámtáblák, koszoruszalagok nyomása. 2095

GÉPLAKATOS
munkát jutányosan készítek, tanuló felvétetik Arany János ucca 37. Ehrenreich. 1349

HASZNÁLT
butorokat ujakra cserél Kónya asztalos. — Csapó 49. 1334

ISKOLA-
hegedük, vonók, tokok, hurok, mindenféle hangszeráru és alkatrészek legolcsóbban beszerezhetők Szendrő Sándor hangszeráru raktárában, Batthyány ucca 22 24-a

TISZÁNTULI
műkő- és betonáru telep, rendőrségi palota mögött vállal minden fajta műkő- és betonmunkák tervezését, olcsó árban. 25-a

OLCSÓ CIPŐÜZEM
saját készítményü cipőket, legolcsóbb kivitelben, legolcsóbbar beszerezhet, Füvészkert ucca 14. szám, volt Harmat-f üzlethelyiségben 4-a

BÓRGARNITURÁK
berzselv fotelek legolcsóbban Szabó József kárpitos, Varga utca 1. szám 7/a

A MADÁR IS
csak azt dalolja az ágon „Csikós" sósborszesz a legjobb háziszer a világon Kapható minden fűszerüzletben 38-a

TANULÓK
figyelmébe! Tavalyi tankönyveit beceséreem, csekély ráfizetéssel használandókra. Jóállapotu iskolakönyveket félláron adok. Október tizenötig, felelősséggel, — Aufferber antiquarium, Csapó ucca 11 36 f

KERÉKPÁROK
részletre, heti törlesztésre is olcsó készpénzárban kapható, Bodnár Pál, Csapó ucca 68 sz. 35 b

PAPLANT
varrni házhoz megyek Címet „Paplan" jeligére a kiadóba. 1365

KOCSIKAT
legszebb kivitelben készít, javít, ócska kocsit vesz, elad. Szentpéteri Kocsigyártó. Bethlen u. 48. szám. 16-a

AKI JÓT
és izléseset akar enni, az keresse fel a Szegedi konyhát. Széchenyi u. 42. szám. Kihordásra is 80 fillértől 1.20 pengőig. Abonenseket elfogad. 17-a

SOFFŐR
vizsgára szakszerüen, — mühelygyakorlattal csak Kiss gépmühely 18 éve óta fennálló soffőriskolája készit elő. Erzsébet ucca 20. Telefon 9—01. 33 F

POLOSKÁJÁT
sváb-bogarat' egeret, patkányt 24 órán belül kiirthatja szabadalmazott irtószerel' nagyon olcsón. Saját érdekében győződjön meg. Kapható Stern festéküzletben, Piac ucca 10. (Bikával szemben). *49-a*

DENATURÁLT
szesz, kartellen kivüli palackozva és hordókban kapható Pollák Zsigmondnál, Debreczen. 18-F

DEBRECZENSKY
kárpitosnál. Halköz 8. kész hencserek, divánok matracok, bőr és berzsely fotelek állandóan raktáron. Megrendelést, javítást jutányos áron eszközöl. Telefon szám 1700. 3-a

SZÁRAZ
bükk, tölgy, gyertyántüzifa, szalon porosszén, kályhakoksz legolcsóbb Grünfeldnél, — Csapó ucca 16. Telefon 982 szám. 21-a

„MILODIN"
csodahatásu arckenőcsöt kérjen mindenütt Amerikában és Magyarországon. Törvényesen védvel Jeszenszky Andor Kossuth ucca. 2114

CSILLÁROKAT
gyárt, legolcsóbb árban elad, átalakitást és uj színezést vállal, Földvári, Széchenyi ucca 55 szám. 32-a

ABLAKOK
minden nagyságban készen kaphatók, Blattner Kálmán ablakgyártási telepén, volt Szív utca 14. sz. 1257

EBÉD, VACSORA
bentétkezésre havi 36 pengőtől. 54 pengőig kapható, uri asszonynál, ki maga főz. Jóizü, bő adag. Házhoz is küldöm, Kút ucca 62. sz Ajtó uccánál. 1-a

GIMNÁZIUMI
tanár teljes ellátásra, — esetleg tanitással vállal középiskolai tanulókat. Timár u. 23. xx

A „KAROLA"
hölgyfodrász szalonban (Werbőczy ucca 2.) kiváló férfi hölgyfodrász dolgozik. Elsőrendü kiszolgálás, Olcsó árak. Hajvágás 80, ondolálás 1.20, fejmosás 80, mani kür 50 fillér. Bérletváltásnál nagy engedmény. 817

MÉHTÖRZSEK
telelőképesek, megbizásból azonnal eladók. — Péterfia 42. keresztépület. 1381

Kereslet

RÉGI
bélyegeket, régi leveleket, könyveket vesz magas áron Mester u. 12. sz. 607

NAGLBŐGŐ
jókarban lévőt, megvételre keresek. Bővebbet Deutsch Albert és Fia. 1214

TELJESEN
INGYEN
kap egy 200 oldalas szépen bekötött regényt minden alkalommal, amikor
apróhirdetését
kiadóhivatalunkban József kir. herceg ucca 1 szám. Arany Bika épület
FELADJA.

HASZNÁLT
kaptafa megvételre kerestetnek vidékre. Címet „Kaptafa" jeligére a kiadóba. 1399

KERESEK
jó vaskályhát megvételre. Gambrinusz előtti cipőtisztitó. 1410

800—1000 PENGŐ
rövidlejáratu készpénz kölcsönt keresek jótálló val Cim a kiadóban. 1410

Kiadó lakás

EGY
szoba, félkonyha október 15-re kiadó. Vendég ucca 74. sz. 1395

EGY
szép pinceszoba kiadó. Kertész utca 6. sz. 1408

EGYSZERŰ
butorozott szoba magános férfinak szeptember 15-től kiadó. Bethle u. 53. szám. 1387

BUTOROZOTT
szoba kiadó. Zöldfa utca 13. 1379

BUTOROZOTT
szoba magános urnak vagy nőnek kiadó 15-re Batthyány 7. 1369

KIADÓ
október 1-re Kerekes Géza utca 33. számu két szoba, konyha mellékhelyiségekkel, 319 öl földdel. Értekezni lehet Epreskert utca 5-a. sz. 1359

2 SZOBA,
konyhás lakás október 1-re kiadó. Bővebbet Péterfia 26. kisüzlet. 1388

PÉTERFIÁN
kétszobás utcai lakás, mellékhelyiségekkel kiadó. Cim a kiadóban. 1354

KÉT
kisebb szoba, konyha, speiz gyermektelen családnak szeptember 15-re kiadó. Vigkedvü M.-utca 34. 1358

SZOBA
jutányosan kiadó. Szepességi u. 6. I. lépcső. 1374

KIADÓ
folyó hó 15., illetve október hó 1-re Hadházi-ut 35. szám alatt 1 nagy szoba, konyha, kamara, villany bevezetve, jószág tartás megengedve. Érdeklődni ugyanott. xx

KIADÓ
2 szoba, konyha, speiz azonnal beköltözhető. Tisztviselőtelep, III. utca 14. szám. 1404

KIADÓ
1929 május 1-re Piac ucca legforgalmasabb helyén I-ső emeleti udvari és II. emeleti uccai modern lakások, melyeknek egy része esetleg irodai célokra is szolgálhat, továbbá egy és kétszobás, fürdőszobákkal ellátott garson lakások. Az emeletek rá építése csakis a bérbeadások perfektuálása után eszközöltetik, miért is a tervek, melyeken a bérbevevő változtathat is, Radónál, Piac ucca 30. sz. alatt tekinthetők meg. 1386

KIADÓ
egyszobás, konyhás lakás Rákóczi u. 6. 1310

KIADÓ
egyszoba, konyhás mellékhelyiségekkel ellátott lakás, azonnal, esetleg bútorral. Domokos Lajos ucca 6. (Vénkert). St.

MODERN
kettő, vagy egyszobás lakás, esetleg konyhahasználattal kiadó, — egyetemi hallgatónak is kiválóan alkalmas, Lehel ucca 11. sz. István gőzmalom mellett. 1338

ELEGÁNS
különbejáratu szobába intelligens ur ember, — lehetőleg egyetemi hallgató lakótárs kerestetik Értekezni lehet Péterfia utca 66., füszerüzlet. — 1406

KÉT
fiatal ember kvártélyt kaphat. Butorozott — vagy üres szoba kiadó. Híd u. 6. 1405

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba 1—2 uri embernek kiadó. — Széchenyi ucca 15. emelet. 1337

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan bútorozott szoba, két úriembernek, esetleg teljes ellátással is kiadó, Klein, Dégenfeld tér 3. szám. 1418

KÜLÖNBEJÁRATU
csinosan bútorozott szoba, 2 személynek, lehetőleg ellátással, 15-re kiadó. Rosenberg, Sas u. 2. szám. 1411

BUTOROZOTT
szoba kiadó, magános urnak, vagy nőnek. — Erőss Lajos ucca 7. sz. (Széchenyi-kert.) 1414

KIADÓ
egy butorozott szoba — szeptember 15-re. Hajó-utca 20. 1403

KÜLÖNBEJÁRATU
utcai butorott szoba kiadó. Széchenyi kert. — Erőss Lajos utca 6. sz. 1287

KÉTÁGYAS
butorozott szoba kiadó. Cim: Hatvan u. 18. emelet. 13-a

KÖZPONTBAN
butorozott szoba szolid nőnek kiadó. Cim a kiadóban.

Üzlet, műhely, raktár

ÜZLETHELYISÉG
kiadó azonnal, Simonffy utca 24. sz. Kacz Zélig. 1272

BOLTHELYISÉG
Piac ucca 41. szám alatt azonnal kiadó. Érdeklődhetni Grünfeld ruhaüzletében, Piac u. 37. 2-a

ÜZLETHELYISÉG
forgalmas helyen kiadó. Feltételek megtudhatók dr Bruck Hugó ügyvédnél, Püspöki palota. — 1392

Eladó ingóság

ÜZLETI PORTÁLÉ
kettő darab, használt, üvegezve, vasredőnynyel eladó, Csapó ucca 41. házmesternél. 1345

EGY
magános gazdasági cséplő. 1.200-as, elköltözés miatt olcsón eladó. — Hajdu m. Biró Mihály. Egyek. 1377

ELADÓ KERÉKPÁR
Waffenrád, jó karban tartott. Megtekinthető: Péceli ucca 10. szám, 12—2 óráig. K

HORDÓK
200—300 literesek eladók, Darabos ucca 39 hátul balra. xx

3—4 MÁZSA
láda abroncs eladó. — Tiszántuli Hirlap, József kir. herceg u. 1.

EGY
nagy szabó varrógép eladó. Lorántffy ucca 11. 1395

LÉTRA,
réz függönytartó, lapát, gereblye eladó, Batthyány utca 7. sz. 1366

Eladó ház

ELADÓ
Péczeli utca 7. számu nagyon szép, 30 évig adómentes, 4 szobás, fürdőszobás ház. Értekezni a helyszinen — egész nap. 1402

HALÁLESET
miatt, többrendbeli ruházati cikk, berendezési tárgy, 37. 38-as számu cipők eladók, — Arany János ucca 56. szám. (Sz.)

ELADÓ
igen jutányosan a Széchenyi ut 10. sz. alatti kertes ház 2000 négyszögöl területen. Akik venni szándékoznak, elsősorban szíveskedjenek a helyszínen a telket és az épületeket megszemlélni és csak azután érdeklődjenek Radónál, Piac ucca 30. sz. alatt. 1386

ELADÓ
háló-, ebédlő bőrgarnitura, nagy tükör, antik komót, plüss divány. — hencser, több butorok. Széchenyi ucca 8. Szentpétri 40-a

BURGUNDIÁN
levő házammal nyolcszobás modern lakással, nagy kerttel eladóvá tettem. Kizárólagos megbizottam Máté ny. m. kir. államp. tanácsos ingatlanirodája, Piac 30. 1322

UJONNAN
épült kis családi ház eladó. Azonnal beköltözhető. Nyil utca 65. sz. Értekezhetni lehet Nyil utca 25 szám II. ajtó. v

Eladó föld

ELADÓ
Ujkert, Lehel ucca 51. számu szőlő, azonnal beköltözhető 2 szobás lakással, villany világitással, jóvizü kút. Kedvező fizetési feltételek. Felvilágosítást nyújt Berger, Piac ucca 72. szám. 15-a

50 HOLD
föld tanyás birtok örök áron eladó. Kovács Mihály. Magyarhomró (Bihar-m.) 1356

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — A „TISZANTULI HIRL kiadása és rotációs nyomása. „AP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ Rt."